LEIDŽIA LIETUVIŲ R. K. LITERATUROS DRAUGIJA, INC.
CLEVELAND, OHIO
6912 SUPERIOR AVENUE
ENdicott 4932

LIETUVIŲ ŽINIOS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. VISUOMENINIO IR KULTURINO GYVENIMO SAVAITRAŠTIS EINA KAS PENKTADIENIS

METAI III | ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MAY 25, 1937, AT THE POST OFFICE AT CLEVELAND, OHIO UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879. | PENKTADIENIS, SPALIS-OCTOBER 13, 1939 | NO. 41 | KAINA 5c

Vilnius Visgi Atgaunamas

Puse Vilniaus Krašto Teksianti Lietuvai

COPENHAGEN, spalio 10. —Vokietijos žinių agenturos D.N.B. pranešimas iš Kauno antradienį sako, kad Lietuvos vyriausybē nutarē užgirti Lietuvos-Rusijos abipusēs pagalbos paktą tokia forma, kokią siulo Maskva.

Paktas sugrąžinsiąs Lietuvai jos senovinę sostinę Vilnių, kuri 1920 metais lietuviams atēmē lenkai, ir dalį Vilniaus teritorijos. Gyventojų skaičius numatytose grąžinti lietuviams srityse siekiąs tarp 500,000 ir 600,-000.

Lietuva gausianti, be Vilniaus, tas sritis, kuriose gyvena lietuviai, jų tarpe Švenčionių ir Trakų apskričius.

* * *

KAUNAS, spalio 10. — Painformuoti lietuviai antradienį kalbējo, kad Lietuva gausianti Vilnių pagal rusų-lietuvių abipusēs pagalbos sutartį. Reiškiama nuomonē, kad sutartis bus pasirašyta antradienio vakare.

Už koncesijas Rusijai Lietuva tikisi gauti taipgi pusę tos teritorijos, kuria rusų-lietuvių 1920 metų sutartimi Lietuva butų gavusi, jeigu lenkai tais metais nebutų užgriebę Vilniaus.

Kokių koncesijų rusai reikalauja?

Kiti pranešimai sako, kad Lietuva sutikusi duoti apsisprendimo teises mažumoms numatytoje grąžinti teritorijoje. Rusija reikalauja lēktuvams bazių Vilkavišky, Kaišedoryse ir Palangoje.

Pranešama Rusija laikys Estijoje 25,000 savo kareivių. Lietuvoje gi ir Latvijoje ji laikysianti daugiau kareivių, negu Estijoje.

Dar vienas rusų reikalavimas yre leisti jiems pastatyti Lietuvoje tvirtovių liniją pagal Nemuną.

MIRĒ JUOZAS TUBELIS

KAUNAS, spalių 1 — Mirē Juozas Tubelis, pastaruoju laiku buvęs Lietuvos Banko valdytoju. Velionis buvo aktyvus Lietuvos politiniam gyvenime, buvo ministru keliuose kabinetuose, o nuo 1929 iki 1938 metų ministru pimininku. Politiniam veikime veiionis buvo vienas iš veikliausių tautininkų šulų ir vadovų.

KAUNAS (E) — Grįžęs iš SSSR žemēs ukio parodos ministras J. Krikščiunas pasikalbējime spaudai pareiškē, kad iš to, kaip jį šiltai ir draugingai Savietų Sąjungoje priēmē kaip Lietuvos atstovą ir iš įvairių pasikalbējimų su žymiais Sovietų asmenimis jis padaręs išvadą, jog Sovietų Sąjunga pasilieka Lietuvai drauginga.

KAUNAS (E) — Paštas iš Lietuvos į Vokietiją, Italiją ir Šveicariją eina per Vokietiją, o į visas kitas šalis per **Rygą - Stockholmą.** Lietuvos prekybos laivai nuo šiol plaukios tik tarp neutralinių valstybių uostų.

MIN. URBŠYS IR GEN. RAŠTIKIS MASKVOJE

Sovietai susimeta negrąžinti Vilniaus Mieto

HELSINKIS, spal. 8 —Žiniomis iš Maskvos, tenai nuvykusi Lietuvos delegacija tartis su sovietais del jų reikalaujamų koncesijų Lietuvoje. Lietuvos delegacijos priešakyje yra užs. reikalų ministras J. Urbšys ir kariuomenēs vadas gen. S. Raštikis. Lietuva reikalauja Vilniaus ir tikisi jį atgauti.

Sovietai Lietuvai stato šiuos reikalavimus: įgyti teisę statyti laivynui bazę arti Palangos ir geležinkelių tranzito. Be to reikalauja sau teisēs įginkluoti Lietuvo-Vokietijos pasienį. Už tai Maskva Lietuvai žada Vilniaus krašto platoką ruožą (bet ne Vilniaus miestą) ir lietuviškoms prekēms transito teises į Odesą.

VILNIAU BOLŠEVIKAI PRIEŠ LIETUVĄ

RYGA, spal. 8 — Paskui raudonąją armiją į Lenkijos valdomas teritorijas įsiveržē ir komunistų internacionalo agentai ir užimtuose miestuose ir miesteliuose sudarē darbininkų ir valstiečių sovietus. Kone visur atrado savo šalininkų, pirmiau slapta veikusių Maskvos naudai. Komunistu sovietas sudarytas ir Vilniaus mieste. Žiniomis iš Maskvos, dabar Vilniaus sovietas (Maskvos žodžiais: Vilniaus darbininkai) priešinasi Vilnių grąžinti Lietuvai. Nori, kad Vilnius pasiliktų sov. Rusijos ribose. Sovietų vyriausybē tai iškēlē aikštēn, kai Lietuva, svarstydama Maskvos iškeltus reikalavimus nusistatē atgauti vilnių ir kad Vilniaus grąžinimo klausimas butų pažymētas sutartyje.

KAUNAS (E) — Sekamos organizacijos: Šaulių Sąjunga, Karuomenēs Pirmunų Sąjunga, Kariuomenēs Kurējų Sąjunga, Atsargos Karininkų S-ga, Tēvynēs Sąjunga, Liet. Tautininkų S-ga Pavasario Federacija, JUR Sąjunga, Jaunosios Lietuvos S-ga ir Skautų Sąjunga išleido atsišaukimą į savo narius ir visuomenę, kuriame kviečiama šiuo sunkiu metu visomis išgalēmis saugoti krašto rimtį ir tvarką, padjti valstybēs pareigunams kovoti su gandų skleidējais ir spekuliantais ir kt. asmenimis, kurie vienokiu ar kitokiu budu stengiasi sudrumsti musų ramų gyvenimą. Toliau organizacijų nariai ir visuomenē taginama: taupyti, vengiant bereikalingų išlaidų; kovoti su girtavimu, nes jis silpnina dvasinį pajēgumą ir darbingumą; susilaikyti rengti tuščius pasilinksminimus, bet visus savo laisvalaikius skirti darbui, kuris stiprina tautos karingumą ir dvasinį pajēgumą.

AMERIKOS LIETUVIAI STOVI UŽ VILNIAUS ATVADAVIMX

LIETUVON PASIŲSTA KABLEGRAMA

Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos ir Lietuvių R.K. Susivienijimo Amerikoje centro valdybos pasiųtē į Lietuvą per Eltą tokią kablegramą:

"Pranešame jums, broliai, kad mes, Amerikos lietuviai, grižtai stovime ir stovēsime už pilną Lietuvos nepriklausomybę ir prašome vyriausybēs stengtis atgauti Vilniaus kraštą, nedarant su okupantais kompromisų, kurie pažeistų valstybēs suverinumą.

Kablegramą pasirašē Federacijos pirmininkas Dr A. Rakauskas ir Liet. R. K. Susivienijimo pirmininkas L. Šimutis.

RYGA, spal. 9 — Vokietijos vyriausybē diplomatiniu keliu ēmēsi žygių iš visų trijų Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos, visus vokiečius ko veikiausiai nukeldinti Vokietijon. Daugumas vokiečių ilgiausius metus įsigyvenę šiuose kraštuose. Tačiau to nepaisoma. Ir tas veikiama nepaprastai skubotai. Daromi visos jų mantos sąrašai ir viskas siunčiama į artimiausius uostus, o iš tenai — į Vokietiją. Rygos prieplaukon atvyko net 7 vokiški laivai po 8,000 tonų. 10 mažesnių laivų atplaukē į Liepojaus uostą paimti vokiečius ir jų mantą. Apskaičiuojama, kad Latvijoje yra apie 60,000 vokiečių, Estijoje — apie 14,-000, o Lietuvoje — dar mažesnis skaičius. Dalis vokiečių atsisako vykti Vokietijon Nes jų senoliai Pabaltijy gyveno, tad jiems nesinori skirtis kad ir su jų kapais. Šis Vokietijos žygis nepaprastai įtartinas. Turbut, jie numato bolševikų įsigalējimą Pabaltijy. Tai saviškius ir vaduoja.

NACIAI SKUBOTAI IŠTRAUKIA VOKIEČIUS IŠ PABALTIJO

PARYŽIUS, spal. 9 — Vokietija staiga susimetē iš Pabaltijo valstybių ištraukti savo tautines mažumas (vokiečius). Stebētojai nurodo, kad tas nepaprastai reikšminga. Tuo budu Vokietija išsižada tenai savo ekspanzijos ir Pabaltijį paveda Rusijos siaubunui, kurs bandys visas tris valstybes praryti.

KAUNAS (E) Švedijos nepaprastas pasiuntinis ir įgaliotas ministras Lietuvai Johansonas gavo naują paskyrimą ir atsisveikino su Lietuva. Nauju Vokietijos pasintinybēs sekretoriu Kaune paskirtas ligi šiol dirbęs Vokietijos pasiuntinybēje Varšuvoje Fručler von Falkensteinas.

Lietuvių kovos ties Radviliškiu 191 metais. Čia buvo galunai nugalēti bermontininkais.

SOVIETAI TIKISI SU LIETUVA GREITAI SUSITARTI

MASKVA, spal. 9 — (Ass. Press žinia). Sovietu vyriausybē tikisi greit susitarti su Lietuvos užs. reikalų ministru J. Urbšiu. Ir tikisi įgyti karinę ir laivyno koncesijas, taip pat transito teises ant Lietuvos geležinkelių. Anksčiau per radiją paduota žinia, kad Lietuva griežtai priešinasi sovietams leisti turēti rusų garnizonus Lietuvos teritorijose.

RUSAI REMIA HITLERIO TAIKOS SUMANYMUS

MASKVA, spal. 9 — Pagaliau Maskva pakišo oficialiai remti Hitlerio visus iškeltus taikai sumanymus. Sovietų vyriausybēs organas "Izviestija" puola Britaniją ir Prancuziją, del jų pasiryžimo sunaikinti Hitlerį ir hitlerizmą. "Izviestija" pareiškia, kad britai su prancuzais tuo budu bando atgaivinti vidurinius amžius. Laikraštis nurodo, kad tai tuščios pastangos ugnimi arba kardu išnaikinti idejas, arba nuomones. Toliau pareiškia, kad buvusią Lenkiją atgaivinti taip pat nēra galimumų. Gir di, ir aklas gali matyti, kad Lenkija negali buti atstatyta savo senose ribose. Ir apie tai negali buti kalbos. Tad kamgi ilgiau kariauti.

VOKIEČIAI UŽĒMĒ SUVALKUS

BERLYNAS, spal. 8—Vokiečių kariuomenē užēmē Suvalkų miestą ir to krašto visą dalį, kurią 1920 metais lenkai atplēšē nuo Lietuvos ir savinosi taip, kaip Vilniaus kraštą. Vadinasi, vokiečiams tenka ir Seinai.

KAUNAS (E) — Be jau esamų suvaržymų išvykti į užsienius, dabar karui kilus, ir daugelis kitų valstybių apsunkino pravažiavimą ir įvažiavimą svetimšaliams. Valstybēms paskelbus mobilizacijas, Kaune labai mažai beliko svetimšalių. — Visa eilē Lietuvos piliečių ruošiasi išvažiuoti į Pietų Ameriką ir kt., bet, susisiekimui pasunkējus, visi likosi namie.

KAUNAS, spal. 7 —Šeštadienį Urbšys, Bizauskas, Raštikis, Norkaitis, ekspertai Petkevičius,, Krivickas, Viliamas, Motvila, Pulk. Rupšys išvyko Maskvon. Derybos kurias Lietuva ima visa rimtimi apims 1920 m. sutartimi sienos pritaikymą saugumo organizavimo prekybą.

KAUNAS (E) Studentas A. Pintusevičius atsiuntē iš Pandelio 10 litų Ginklų Fondui ir pasižadējimą kas mēnesį mokēti po 2 litu. Savo laiške aukotojas rašo: "Europos dangus apsiniaukē. Kaimyninēse valstybēse žvanga ginklai. Visų gerų Lietuvos piliečių troškimas, ypačiai dabartiniais audringais laikais, išlaikyti laisvą nepriklausomą Lietuvą. Apsisaugoti nuo visokių evantualumų, svarbų vaidmenį vaidina ne tik žmonių skaičius, bet geras ir kvalifikuotas modernus apsiginklavimas [illegible] apsirupindamas, šį kuklų mēnesinį mokestį dar padindinti, kiek galēsiu." Skeimių kaimo (Baisogalos valsč.) ukininkai, minēdami Tautos šventę, rugsējo 8 d. suaukavo 250 lt. šautuvams pirkti, suprasdami, kad tik ginkluuotomis pajēgomis gali buti išnaikytas neutralumas bei apsiginta nuo užpuolimų.

KLAIPĒDA (E) — Naktį į rugp. 27 d. Klaipēdoje nusišovē stambiausias vokietis dvarininkas Klaipēdos krašte, turējęs 3,000 ha Šereitlaukių dvarą, tai buvo žymus vokiečių veikējas ir seimelio pirmininkas, buvęs baustas neumanininkų byloje. Jo dvarui nesenai buvo paskirtas komisaras, dabar dvare busią kolonizuojami atgabenti iš reicho kolonistai.

KAUNAS (E) — Eksportas į Jungtines Valstybes netekus Klaipēdos celiuloizēs fabriko, sumažējo 17,9 nouš. Nuo pereitų metų labai padidējo rukytos mēsos eksportas į JAV, ypatingai kumpių: pernai parduota už 2,-496,900 litų.

NACIAI IŠTRAUKS VOKIEČIUS IŠ LATVIJOS

RYGA, spal. 8 — Vokietijos pasiuntinys Latvijai latvių vyriausybēs reikalauja leisti apie 33,000 vokiečių iš Latvijos nukeldinti į Vokietiją. Vyks papsitarimai.

MIRĒ WICHITA VYSKUPIJO VYSKUPAS

WICHITA, Kans. — Mirē JE. vyskupas A. J. Schwertner, Wichita vyskupijos ganytojas, 59 m. amž. Palaidotas spalių 5 d. Dalyvavo keliolika vyskupų.

RYGA (E) — Latvijos lietuvių Sąjungos Centro Valdyba buvo pasiryžusi suorganizuoti lietuviams mokytojams lietuvių kalbos ir istorijos kursus, buvo dēta pastangų Latvijos švietimo ministerijoje leidimui gauti ir buvo vilties jį gauti. Buvo pakviesti kursams lektoriai ir paskirtas kursams laikas, į kursus prisirašē klausytojais iki 30 lietuvių mokytojų. Šiomis dienomis gautas Latvijos švietimo ministerijos laiškas, kuriame pranešama, kad kursai neleidžiami ruošti. Pradedant šiuos mokslo metus Latvijos Liet. Sąjungos Centro Valdyba Rygoje išlaikys du vaikų darželius. Vienas jų bus prie Rygos miesto pirmosios lietuvių pagrindinēs mokyklos, antrasis — antrosios mokyklos rajone.

IR ČEKAI SUDARĒ VYRIAUSYBE PRANCUZIJOJ

PARYŽIUS, spal. 7 — Iš Londono čia atvyko buvęs Čekoslovakijos prezidentas Beneš. Jis prancuzijoje sudarē čekų vyriausybę.

KAUNAS (E) — Tiriama, kar yra rengiamas gausingoms šeimoms šelpti įstatymo projektas ir fondo statutas. Gausingoms šeimoms šelpti fondo lēšos susidēs iš mokesčių, kurie bus uždedami nevedusiems, bevaikēms šeimoms ir pirmaeilių restoranų sąskaitoms.

KAUNAS (E) — Rugsējo 18 d. šaukiamas olandų "Phillips" radijo atstovybē — bendrovēs susirinkimas, kurs patvirtinsiąs savo valdybos nutarimą steigti Lietuvoje pirmąjį radijo aparatų fabriką. Be to teko patirti, kad Pramonēs ir Prekybos departamentas yra gavęs prašymų leisti įsteigti faneros fabriką.

KAUNAS (E) Kauno burmistras išleido atsišaukimą į visus laisvus nuo karinēs prievolēs vyrus ir į moteris, kviesdamas užsirašyti savanoriais ugniagesiais, kurie esant reikalui padētų miesto gaisrininkams.

KAUNAS (E) — Šięmet iš Lietuvos išvežta į užsinius 503,410 kilogramai vyšnių už 329,820 litų. Čia neįskaitomos vyšnios išgabenamos į užsienį naudojantis mažojo pasienio susisiekimo lengvatomis. Šiemet 91 nuoš. vyšnių eksporto ējo jau per kooperatyvus.

IŠ PASAULIO

Naziai, prariję Lenkiją, kalba apie taiką. Bet tokios taikos šukavimai atranda kurčią ausį kaip Paryžiuje taip ir Londone. Demokratijos nepasitiki Hitlerio pažadais, nes nežino kas bus po šešių mēnesių, tokie pažadai buvo padaryti pirmiau. Bet išdavos aiškiai pasireiškia prarijimu Austrijos, Čekoslovakijos, Lenkijos ir Klaipēdos.

* * *

Prancuzai su Anglais pamažu gilyn ir gilyn veržiasi į Vokietiją. Sulaikyti naziai jų negali. Todel neveltui prancuzai į Hitlerio pasiulytą taiką atsakē su dideliu Ne. Jie yra nusistatę sutruškinti hitlerizmą.

* * *

Paskutinēs žinios rodo, kad Lietuva dalį Vilnijos ir sostinę Vilnių atgaus. Rusai, kad gauti tinkamas koncesijas, matyt, sutiks nors dalinai patenkinti per Lietuvą statomus reikalavimus.

* * *

Didelis smugis teko Vokietijos diplomatijai, kuomet sovietai atsisakē pasirašyti militarę sutartį su Vokietija. Naziai daug rēmēsi ant tokios sutarties, bet rusai gavę ką norējo nemato reikalo tokiai sutarčiai. Da svarbiau, kad jie pradējo stiprinti visus net ir kitų valstybių nuo Vokietijos rubežius. Aišku čia yra daroma ne iš draugiškumo.

Toks drestiškas žingsnis iš rusų pusēs, taipgi šaltas atsinešimas prie Hitlerio siekių Mussolinio, žymiai paakstino Angliją ir Prancuziją aštriu budu atmesti Hitlerio taikos papsiulymą. Jos žino, kad abidvi sugebēs lengvai su Hitleriu apsidirbti. Nemažiau žino tokį savo likimą ir Hitleris, kuris tokios taikos pageidauja. Bet veltui jisai aušija burną. Taikos nebus, kol Hitleris viešpataus Vokietijoje. Ēmē laiko, kol prancuzai su anglais įsisiubavo, bet dabar sulaikyti nēra galimybēs nepristojant ant jų sąlygų.

* * *

Suv- Valstijų senatas visda debatuoja pašalinimą Embargo, bet pirmutinis balsavimo rezultatas parodo, tai lengvai Embargo bus pamainytas į "Cash and Carry". Taip reikalauja prezidentas, to pageidauja didžiuma balsuotojų ir taip turi buti. Bet kalbēti senatoriams niekas neužgina, nors ir tuščioms sienoms.

KAUNAS (E) Respublikos prezidentas paskelbē nepaprastuoju metu tautos ukiui tvarkyti įstatymą kuriuo finansų ministras įgaliojamas leisti įsakymus šiais reikalais: 1. prekių ir medžiagų įvežimo, išvežimo bei jų paskirstymo, 2. gamybos tausojimo ir 3. paskirstymo, pardavimo sąlygų bei kainų normavimo. Nusižengę įsakymams bus griežtai baudžia-

"Lietuvių Žinios"

Savaitinis Laikraštis
Išeina kas Penktadienis
Leidžia
Lietuvių R. K. Literaturos Dr-ja.
Sav. Valst. metams $1.50
Sav. Valst. pusmečiui $1.00
Užsieny metams $2.50
Užsieny pusmečiui $1.50
Skelbimų kainos sulig susitarimo
6802 Superior Ave., Cleveland, Ohio

"Lithuanian News"

Weekly Publication
Issued by
The Lithuanian R. C. Literary Society
Subscription Rates:
In U. S. A., one year $1.50
In U. S. A., six months $1.00
Other Countries one year $2.50
Other Countries six months $1.50
Advertising rates on application
6802 Superior Ave., Cleveland, Ohio

Korespondentams negrąžinami, jei tam tikslui neprisiunčiama pašto ženklų ir "Lietuvių Žinios" trumpina savo nuožiūra. Nesunaudoti rastai

KAS PAGELBĖJO HITLERIUI ĮSIGALĖTI

Dienraštis "Draugas" apie tai rašo šitaip:

"Visame pasaulyje bendrà nuomonė yra ta, kad visų Europos bėdų ir šio karo kaltininkas yra Hitleris.

Bet kas prigelbėjo Hitleriui sustiprėti ir įsigalėti?

Hetleriui iškilti pagelbėjo jo ypatingi gabumai, jo mokėjimas atspėti vokiečių tautos mintis ir upą, mokėjimas išnaudoti situaciją.

Bet svarbeausiais Hitlerio rėmėjais buvo tie, kurie dabar yra jo aršiausiais priešininkais — anglai, lenkai ir prancuzai.

Praddžioje 1930 metų Vokietija, Hitleriui ir naciams vadovaujant, ėmė kelti galvą. Vokietija tada dar buvo silpna ir kaipo karinė pajėga buvo be reikšmės.

Tuo laiku siautė pasaulinė deprisija. Anglija pasijuto, kad jos finansai subraškėjo. Anglija nuėjo nuo auksо pagrindo. Prancuzija gi geriau laikėsi ir nelabai skaitėsi su Anglija. Tada Prancuzija ir militariškai buvo labai galinga. Anglija nepakentė Prancuzijos aukšto stovio finansuose ir kariniu atžvilgiu. Anglija ėmė šnairuoti ir bijoti Prancuzijos, kaipo konkurentės. Todel Anglijai parupo, kad kaip nors Prancuziją nusilpninus. Todel kuomet Hitleris pasiuntė savo kariuomenę užimti Pareinį, tai Anglija nei piršto nepajudino. Tas jos interesų nekliudė ir todel ji nei vienu žodžiu prieš Hitlerio žygį neprotestavo. Prancuzija protestavo, bet negaudama Anglijos pritarimo, aprimo. Anglija tik nusišypsojo iš Hitlerio žygio ir Prancuzijos paspurdėjimo. Anglijai patiko, kad atsirado Prancuzijai konkurentas.

Sekantis Hitlerio žygis buvo padidinti savo laivyną. Anglija tam nei kiek nesipriešino, nes žinojo, kad Hitleris nesudarys už Anglijos stipresnį laivyną. Vėl Prancuzija protestavo. Kai Anglija tylėjo, tai Prancuzija vėl turėjo aprimti. O Anglijai vėl patiko, kad stiprėjo konkurentas Prancuzai, kurios Anglija bijojo.

Kai Hitleris ėmė statyti savo taip vadinamus kišeninius karo laivus, tai Prancuzija ėmė nugąstauti ir ėmė ieškoti budų savo poziciją sustiprinti. Tą padarė 1935 metais, sudarydama paktą su Italija.

Tuo tarpu Mussolini sumano ekskursiją į Abisiniją. Čia jau susidaro rupestis Anglijai. Anglija nenori, kad Italija stiprėtų kolonijalėj politikoj. Todel Anglija visą pasaulį šaukia į talką prieš Italiją ir per Tautų Lygą praveda prie Italiją sankcijas. Bet Prancuzija dabar gavo progą Anglijai atsikeršyti už rėmimą Hitlerio. Prancuzija nebijojo Mussolinio. Todel kai Anglija panorėjo, kad Prancuzija veiktų prieš Italiją, ji neveikė.

Iš šitokios padėties naudojosi ir Mussolinis ir Hitleris ir tarp abiejų ėmė užsimegsti bičiulystės ryšiai.

Hitleris žinojo prie ko jis eis. Jis žinojo, kad visko sykiu nenuveiks, kad nesukelti nužiurėjimo, tai su kai kuriais kaimynais reikia net draugingumo ir nepuolimo sutartis padaryti. Hitleris ant savo programo Lenkiją padėjo paskiausia. Todel pasiulė Lenkijai nepuolimo paktą. Lenkai tai palaikė už didelę garbę ir pasiulymą priėmė. Reiškia lenkai prarijo Hitlerio meškerės slieką.

Prisartino Ispanijos tragedija. Čia vėl susipynė įvairių tautų interesai. Anglija norėjo Ispanijoj tokios vyriausybės, kuri sudarytų pavojaus Prancuzijai, o Prancuzija norėjo Ispanijoje tokios vyriausybės, kuri statytų pavojun Anglijos Gibraltarą. Mussolini ir Hitleris taipgi turėjo savo išrokavimus ir pagal tai veikė.

Anglija ir Prancuzija tik tada rimtai susirupino Hitlerio galybe, kai jis pagrobė Austriją. Abi pamatė, kad jau laikas ką nors daryti, kad jam užkirsti kelią. Abi ėmė kalbinti Lenkiją statytis prieš Hitlerį. Bet Lenkija nei klausyti apie tai nenorėjo. Lenkija Hitlerį laikė geriausiu savo bičiuliu. Juk Hitlerio avantura Austrijon padrąsino Lenkiją pasiųsti ultimatumą Lietuvai ir Lenkija laimėjo. Tai kaip dabar prieš jį statysis?

Atėjo naujas krizis. Hitleris ėmė pulti Čekoslavakiją. Anglija ir Prancuzija išnaujo kalbino Lenkiją kitaip statytis prieš Vokietiją. Lenkija vėl nei klausyti nenorėjo. Juk lenkams susidaro proga suvesti sąskaitas su Čekoslovakija. Lenkija pareiškė Hitleriui, kad jei jis ims iš Čekoslovakijos Sudetų vokiečius, tai ji griebs Tešeną. To Hitleriui tereikėjo. Lenkija pasidarė Hitlerio talkininkė ir prisidėjo prie išdraskymo Čekoslovakijos. Apjakę lenkai nematė, kad savo žygiais stiprino tą, kurs yra seniai suplanvęs juos pačius pasmaugti.

Metai nepraėjo po Čekoslovakijos išdraskymo lenkai pamatė, kad jie besą "next" ant Hitlerio programos. Hitleris "pamiršo," kad lenkai buvo jo talkinikai keletoj jo avanturų. Lenkai tada atsiminė savo senus bičiulius — anglus ir prancuzus. Prie jų bėgo su savo rupesčiais. Anglams ir prancuzams neprošalį but buvę Lenkiją matyti apsivilintą už nepaklusnumą jų prieš Muenichą. Bet rimtai rupėjo ir savas kailis. Todel pažadėjo talką.

Bet kadangi lenkai savo greitu susmukimu visą pasaulį nustebino ir savo bičiulius apvylė, tai ir atsirado spėliojimų apie tai, kad šis karas gali baigti taip, kaip "paukščių vaina".

NAUJI LAIKAI, NAUJOS VEIKIMO FORMOS

("P. G.") Keistus laikus gyvename: velstybės nyksta — žemlapiai pertvarkomi tarptautinės institucijos neteko savo reikšmės; valstybių sutartys — tai objaktai, kuriais mažiausia verta tikėti, o valstybių vadų ir diplomatų mažiau vertos, negu cigarų dumais pašvenkę spiauduliai...

Kas ilgus šimtmečius statyta, tas griaunama; kas vakar buvo giriama, tas šiandien smerkiama. Melas legalizuotas; jis didelė dorybė, ypač kai meluojama valstybės ar tautos gerovės vardan. Žmogaus asmenybė, tiesos egzistavimas, amžinieji dalykai traktuojami kaipo nebeegzistuojąs anachronizmas, į kuriuos niekas nebekreipia dėmesio. Gyvenimas galvojančiam individui tapo beprašmišku pragaru.

Tikrai, žmonija pasak viena rašėje "pamatė savo adresą" — pamiršo savo kilmę, į kurią ji privalo grįžti.

Modernizmo triukšmo, paviršutinio kulturingumo, pseudo — mokslišku mo išpuikintas žmogus sukurė sąžinės ir proto prostitucijos epocha!.

Visą žmonijos kurybą ir darbus galima charakterizuoti, ypač šiandien teisingais, psalmisto žodžiais: "Jei Viešpats namų nestato, Veltui darbuojas, kurie juos stato."

Gyvenamasis chaoso momentas katalikams stato didžių reikalavimų. Nudienis chaosas — **vertybių patvatumo bandymo kvotimai.** Dabar nuo katalikų nusistatymo priklauso katalikiškojo veikimo ir jo palydovų — organizacijų patvarumo kvotimų pasisekimas. Šiandien katalikų veikimas turi buti itin judrus, lankstus, samoningas ir visuotinis — visas gyvenimo sritis apimąs, o jo idealai arganiškai susieiti su veikimo dalyviais.

Trys "modernaus" despotizmo formos: bolševizmas, fašizmas ir nacionalsocializmas, kaipo tos pačios esmės režimas, lengvai susitaria. Faktas kalba pats už save! Jis mums diktuoja vienintėlę išeitį: pasiruošus blogiausiam atvejui budėti, kad pakliuvę tarp kujo ir priekalo išliktume nesutrėšti! Kito pasirinkimo nėra.

Didelė katalikiškos akcijos nelaimė — tai jos daugelio dalyvių atsilikimas nuo gyvenimo reikalavimų, nemokėjimas užkariauti naujų gyvenimo sričių. Gynimasis visuomet baigiasi pralaimėjimu. Šiandien kiekvinas Katalikų Akcijos dalyvis privalo degti šventu agresingumo jausmu!

Veikimo metodų pasimokykime iš savo priešų: **nauji laikai reikalauja naujų veikimo formų,** tat savuosius idealus apvilkime naujomis veikimo formomis. Tiesa amžinai pastovi, religinių dogmų esmė ir reikšmė visuomet lieka ta pati, bet, keičintis gyvenimo aplinkybėms, keičias ir jų išreiškimo budas. ir stilius.

Tekalba pats gyvenimas: senasis, pagoniškas, dispotizmas apvilktas fašizmo, bolševizmo ir nacionalizmo rubais daugeliui tapo moderniu dievu. Kadangi jo doktrinoje nėra tiesos, todel jo egzistencija laikina, bet mes iš jo taikinio pasisekimo privalome suprasti naudojamų formų svarbą ir vaidmenį kiekvieno visuomeninio sąjudžio pasisekime!

Aktyvesniesiems katalikų organizacijų dalyviams tenka labai sunki pareiga: **laiku suprasti gyvenimo aplinkybių keitimąsi** ir surasti jam atatinkamas arganizavimo veikimo formas. Musų principai teisingi, musų idealai visada nauji, musų Tiesa amžina, bereikia tiktai juos apvilkti naujomis formomis, kad jie šio amžiaus žmonėms butų suprantami ir atliktų momento nuotaiką ir tempą.

Tat ieškokime naujų visuomeninio veikimo formų, naujų savųjų idelų garsinimo ir jų ekspansijos metodų. Įneškime kuo daugiau į savąjį veikimą dinamizmo, lankstumo, o organizacijų viduje sudarykime tokią atmosferą, kad dalyviai kuo glaudžiau organiškai suaugtų su organizacijos idealais!

Plikių A.

KAIP KAUNAS PERGYVENO VOKIETIJOS-LENKIJOS PIRMĄ KARO DIENĄ

KAUNAS (E) — Vokietijos karo pirmąją dieną Kaunas pergyveno su rimtimi, bet be didesnio susijaudinimo. Mat, įgudę sekti įvykius per radija dauguma kauniškių ir rugsėjo 7 d. rytą anksti jau sėdėjo prie radijo priimtuvų, iš kurių 7 val. ryto jau suprato visą padėties rimtumą. Taigi, prasidedant įstaigose darbui, žinios apie karo pradžią buvo jau pasklidusios po visą miestą. Iš karto judėjimas gatvėse tartum pagyvėjo. Pirmosios pasirodžiusios laikraščių laidos buvo bematant išgrobstomos. Pastebėtina, kad šiomis dienomis laikraščius perka ir gatvėse skaito nebe vieni vyrai ir suaugę, bet ir moteris, jaunos mergaitės, vaikai. Žmonės susiburę gatvėse dalinosi įspudžiais, darė savo išvadas, spėliojimus. Prie atvirų langų, pro kuriuos aiškiai girdėjosi radijo pranešimai, bureliai sustoję, lauko pusėje klausosi Kauno, Varšuvos, Berlyno žinių. Šiaip visas gyvenimas pasiliko visiškai normalus Nei vidujiniai, nei išoriniai Kaune nesijautė žymių, kad visai netoli kaiminystėj užvirė karštos žutbutinės kovos. Buvo tik prasidėję nauji mokslo metai ir tukstančiai linksmų vaikų traukė į mokyklas ir gimnazijas. Visur darbas ėjo normaliai. Bankose kaip paprastai kiekvieno mėnesio pirmą dieną, darbdaviai normaliai mokėjo algas, pirkliai mokėjo vekselius. Įvykiai nebuvo jaučiami ir prekyboje, išskiriant, kad kaikurios šeimyninkės, atsimindamos karo metų praktiką, pasiskubino apsipirkti didesniais kiekiais maisto produktų. Daug daugiau žmonės pirkosi cukraus, druskos, žibalo, bet už vis daugiau pirko laikraščius. Iš įvairių vietų pranešama, kad ir visame krašte pritruko laikraščių. —Susisiekimas su Vokietija ir Lenkija oru ir traukiniais nors tebeeina, bet žymiai sutrukdytas. Traukiai dar ateina tik iš Karaliaučiaus ir Vilniaus. Oro linijos iš Berlyno ir Varšuvos jau sustojo. Kauno laikraščių agenturos gauna daug Vokietijos laikraščių agenturų užsakymų Lenkijos laikraščiams. — Kauno gyventojai paskutinėmis dienomis labai suskato pirktis radijo aparatus. Labai daug radijo priimtuvų perka ir provincija. — Lietuvos prekybos laivai, kurie šiuo metu tebėra atvirojo juroje, gavo per radijo pavėdymus plaukti Švedijos pakraščiais, kad nepatektų į karo veiksmų zonas. Laivai "Panevėžys" ir "Marijampolė" šiuo metu buvo viename Olandijos uoste, "Utena" pakeliui iš Antverpeno į Liepoją, "Šiauliai" pakeliui iš Londono į Liepoja. "Kretinga" iš Liepojaus į Londoną,, o "Kaunas" Klaipėdos uoste. Pasunkėjus prekėms gauti ir išsiųsti per Klaipėdos uostą, laivininkystės bendrovės savo laivus su prekėmis Lietuvai nukreipė į Liepojaus ir Rygos uostus. Ir Vokietijos radijas perspėjo prekybinius laivus saugotis pavojingos zonos prie Dancigo įlankos. Laivams patarta plaukti į Skandinavijos arba į Latvijos uostus.

TIKYBOS IR DOROS KAMPELIS

(Veda Kun. Ant. Karužiškis)

VARGŠO ŽMOGAUS VALIA

Sulietuvino Kun. Ant M. Karužiškis

Mes retai pilnai įsitikiname musų turtų, musų prietelių didumu—metlaikių pasaulį aplink mus puošiančių puikumu! didele laime paeinančia iš to kad esame kito mylimi, ir skausmo džiaugsmu.

Man yra pasakyta, kad, pirm nei turtuoliai mirštąjie surašo savo valią kuri paskirsto jų turtą tarp jų prietelių ir genčių. Kas mano gentis, nesuseku; prietelių daug neturiu; bet artymų turiu visą pasaulį, kuriuos Kristus prašė kad myliočiau: šiems aš pavedu savo nuosavybių turtą.

Mano nuosavybės ir turtas nesusideda iš pinigų kruvų, nei iš didelių palivarkų, nei iš išdirbysčių. Bet aš turu atsiminimus iš visų gražių gyvenimo dalykų kuriuos Dievas man davė apturtinti mano širdį ir protą ir iškelti juos prie Jo sosto. Ir šiuos aš duodu visiems kurie Dievą myli visa jų širdimi.

Turtingas piuties grožis, siubojanti aukso pukai laukuose, šlamėjančios rudų kukuruzų dainos, raudonos grušios, obelės ir vyšnių medžių saldumas yra mano Jį kvapią atmintį aš palieku tiems kurie mieste gyvena ir nežino Dievo garbės Jo laukuose.

Aš mačiau saulę, liepsnojančią visomis meilės ugnimis kurias gamta turi, skęstančią į kalnų slėnis, mėtančią tustančius bučkių atgal į vakaro padanges, beskestant į pilkas prietemos kraštutines linijas! Ir naktis, irgi, su jos pilnu mėnuliu bekišančiu jo besišypsojantį viedą iš žvaigždžių mirkčios užklotės, kaip išdykęs vaikas, yra mano. Tiems kurie nežino apie Dievo meilę mums, aš paskolinu šiuos atsiminimus ont visados.

Meilė vyrui ir jos pačios meilę atlygintą, aš tėmyjau moteriškės akyse, tekančią ir aptekančią jos sielos kraštus. Jo veido šypsėnos ir jos rimto budu švelnumas buvo kaip įtekančios ir ištekančios jos meilės tekmės. Ir ašvaikščiojau tarp linksmų vaikų, vaikų kurie mane pašiepė už mano suplyšusias drapanas ir mano juokingą, šiurkščią barzdą. Aš mačiau juos nuodemėje ir doroje.Aš suėjau tutuolius ir beturčius, nemylėdamas nei vienų už jų turtą nei kitų už jo stoką, bet kad jie yra Dievo vaikai. Aš norėčiau ka, tie kurie nežino kad Dievas yra musų Tėvas, priimtų šiuos atsiminimus nuo manęs ir sukrautų juos del manęs iki aš juos sueisiu danguje.

Aš esu paragavęs vaisių miško šaltinių ir gilių girios šešėlių. Aš esu jautęs limpanti dulkėta kelio karštį ir išgristo kelio kaitrą. Aš esu išmynęs minkštas miško samanas, kurios dengia žemę tankiais, žaliais kaurais. Kal nai stovėjo mano kelyje, didelės baltos kruvos, kurios žypčiojo saulėje kaip smaragdai: tačiau aš palikau juos po savo kojomis. Tiems kurie nežino Kristaus nuvargusių žingsnių kuomet Jis vargingai ėjo per Palestinos kalnus. ir lygumas, aš duodu šį atsiminimą žmogaus ieškančio darbo ir gyvenimo laimės iš žemės.

Žemė yra mano, taip pat vėjai, ugnys, naktis ir visas jos meilumas, okianai ir upės, ir maži upeliai kurie pakyla primirkusiuose slėnių pelkėse. Ir meilė yra mano, tas meilus širdies šiltumas kurs įkvėpė man jausmą kad aš nėsu žemės paviršiaus pakeleivis, vienų vienas ir nenorimas. Džiaugsmingai aš duodu šiuos malonius mano proto turtus tiems, kurie, kaip aš, turėjo keliauti ir gyventi vienų vieni tarp svetimųjų.

Paslaptys, irgi yra mano. Tyliam bažnyčios viešume aš klupojau ir radau ten slapto kentėjimo paslaptį, praleidimą dienų su mažai ką valgyti paslaptį, su kojomis prie žemės paslaptį, ir su šaltais vėjais pučiančiais per mano drabužius paslaptį, paniekintas kaip elgėta, kuomet aš norėjau tiktai išsilaikyti nuo bado mirties. Ten rados KAS NORS pereinančio tame šventame ore kurį aš įsikvėpiau šešėliuose, kur aš sustojau savo pavargusiuose keliavimuose kas priminė man Dievo šventyklas; ir aš radau kad Dievas radosi šešėliuose, lapuose, medžiuose, saulės šviesoje, visur — bet kuo labiausia žmanių širdyse ir sielose. Ir štai del ko mes esame Dievo šetromis. Tai keista ir didelė paslaptis, ir kuo daugiau aš apie tai mąsčiau tuo labiau įsitikinau kad aš gyvenu kasdien su Dievu, vaikščiodamas su Juo, girdamas Jį kuomet gulėjau sužavėtas, žiurėdamas aukštyn į smalsias, žvaigždėtas nakties akis. Ir tiems, kurie nežino kas tai yra gyventi su Dievu prieš juos, užpakaly jų, šalia jų, taip, juose — aš duodu šią paslaptį kad jie galėtų Jį rasti.

Negyvas žmogus neturi reikalo drabužiams kuriuos jis nešiojo save apsaugoti nuo šalčio.

Savo sermėgą aš duodu pirmam pavageliui žmogui kurs ateis. Savo skrybėlę (ji purvina ir suplyšus) aš noriu kad paukščiai paimtų ir paduotų mano prieteliui, kurio vardo aš nežinau, kurs davė pusę savo užkandžio tą dieną, kuomet akyvaizdoje valgio kurio negalėjau palitėti, aš badėjau.

Mano kurpės dar turi metus gyvenimo jose: aš norėčiau kad koks misijonierius vargingai eidamas per jo toli esančios parapijos kaimus, jas nešiotų kumet jis neša mano Išganytoją mirštančiam.

Štai ant sienos kabo mano žieminis žiponas, šauniausias patarnavimo pavyzdis šaltyėe ir liete, ir daug sykių mano lova naktyje. Aš norėčiau kad kas nors jį nuneštų tam bešalančiam vyrukui kurs ką tik praėjo pro mano langą. Aš esu tikras kad jis išlaikys kiek to šalčio iš jo širdies.

Yra tiktai vienas kitas dalykas kurį aš turiu, o tą aš noriu nusinešti su savim — tai mano matinos paveikslas. Tai ji kas mane išmokino neturtystę mylėti, kadangi ji buvo laimė turtinga; mano artimą mylėti, kadangi kiekvienas žmogus yra Dievo, mano geriausio Prietelio, numylėtas; ir linksmumą mylėti, kadangi jis padarys mane laimingu, nagi draug ir kitus. Aš noriu kad jos atvaizdas butų palaidotas su manim, kadangi aš branginau jos atvaizdą mano širdyje.

Tai visa ką aš turiu, nes aš esu betutis žmogus. Ir čia tai mano valios galas, kadangi aš negaliu nieko daugiau prisiminti ką aš galiu jums duoti kaip tik Dievą, o Dievas jau yra Pats Save mums viesiems atsidavęs.

KAUNAS (E) — Centralinio Statistikos biuro žiniomis, per paskutinius 18 metų Lietuvoje buta 24,515 gaisrai, kuriuose sunaikinta turto už 185 milijonų litų. Nuo 1918 iki 1938 m. gaisruose žuvę apie 400 ir sužeista 1800 žmonių. Pernai Lietuvoje buta 1496 gaisrų, iš kurių 202 miestuose, 1294 kaimuose. Pernai gaisrai padarė 8,895,400 litų nuostolių.

J. P. KWEDERAS
LIETUVIŠKA
MĖSINĖ - GROSERNĖ
ir Kitokių Valgomų Dalykų
Parduotuvė
1497 East 71st St.
HEnd. 6232

THUNDERWATER'S
MOHAWK OIL
A LINEMENT FOR RHEUMATISM, ACHES AND PAINS
Thunderwater & Rose
6716 Baden Court
HEnd. 8372
Price 50c - 75c - $1.00

PRILYGINIMAI Iš GAMTOS

Iš angliško vertė Kun. Ant. M. Karužiškis

XII

KASDIENINĖ DUONA

(Tęsinys)

"Tas jau geriau," linksmai sušuko Rudgurklis; "ir iš savo pusės, jei aš kada busiu palinkęs buti surugęs, aš atsiminsiu ką tu tik dabar man pasakei apie visas praėjusias žiemas; butent, kad **mažos trupinėliai visad netyčia atsiranda.** Koks suraminantis faktas."

Pamanyti kad aš kada nors galėjau ką nors suraminti!" prabilo miško Vieversys. "Aš turiu mėginti save suraminti."

"Taip, ištikrųjų," uoliai sušuko Rudgurklis; "tai neištimas darbas duoti patarimą kurio pats neseksi."

Taip pasakęs Rudgurklis ištryliavo malonų lik sveikas, ir sugrįžo į krumynus, kur, parstupu pridengtoje sienoje, jis surado sau glaudžius žiemai namus.

Sekančios savaitės bėgyje, ir Rudgurklui esant jo linksmiausioje nuotaikoje, ir gie dant nesutrukdytam jokios rušies galvos skaudėjimų, besidžiaugiant kiekvienos dienos smagumais kuomet jis atėjo. Želvys dar sykį jį užkabinėjo.

Iš syk kuomet Rudgurklis išgirdo jo balsą, jis nusigando ir bijojosi kito išbarimo, bet jis visai klydo. Senasis Želvys sėdėjo šalia skylės žemėje, kurią jis buvo labai gudriai išsikasęs. Ji buvo tarp akmenų kurie buvo gulėję ten metų metus, ir ten radosi vienas didelis kurs ypatingai radosi virš skylės įžangos. Vėjas buvo nuputęs ton pusėn lapų daugybę, o kai kurie iš jų buvo įpusti į skylę, taip kad ji išrodė kaip šilta požeminė lova.

"Nušok žemyn pas mane, mažas paukšteli!" Želvys prakalbėjo pritelingu balsu; įsakymas kurio Rudgurklis tuojas paklausė. "A, nereikia tau ko bijotis," jis tęsė, kuomet Rudgurklis nutupė prie jo šono. "Aš esu dabar suvisai linksmas. Štai kokią smagią vietą aš čia žemėje sau pasidariau. Štai, ten, įkišk galvą ir pasižiurėk. Ar tu matei kada ką nors tokio glaudaus savo gyvenime?"

Rudgurklis dirstelėjo vidun su savo akyla akele, ir tikrai labai gerėjosi Želvio sumaniu darbu.

"Įšok vidun," linksmai šaukė Želvys; "yra vietos gana ir dar daugiau, ar ne?"

Rudgurklis įšoko ir apsidairė. Jis nustebo iš vietos didumo ir patogumo, ir pripažino kad erdvingesnės ir smagesnės žiemai lovos nebuvo galima norėti.

"Kas neeitų gulti?" šaukė Želys; "ką sakai mano mažas drauguti? Bet nereikia tau sakyti; aš matau tavo akyje. Tu pats neužstoji miegą. Tai, tai, mes visi turime savo skirtingus gyvenimo budus, o po visa ko, tavo tai maloni kvailystė, kuomet ji kitų nevargina. Ir tu manęs daugiau šį metą nevarginsi, nes aš esu ant galo atsilikęs savo prisirengimus, ir neužilgo busiu taip ilgai įmigęs, kad aš tam laikui negirdėsiu tavo giedojimo. Puiki lova, ką, ar ne? Ne taip puiki, gal, kaip šiltos mano tėvynės smiltys; bet žemė, net čia, yra šiltesnė viduryje ne kaip žmonės mano, kurie nieko nežino apie ją, kaip tik šaltą drėgną paviršių. A, jei taip nebutų, kaip snieginė ir paronėlis galėtų išgyventi per žiemą? Na, aš pasišaukiau tave čia pasakyti tau sudiev, ir parodyti tau kur aš esu, ir paprašyti tavęs atsiminti mane Pavasaryje; — jei — tai yra, žinoma, — tu pergyvensi baisų orą kurs ateina. Tu nepaisai kad aš buvau kiek rusčiokas aną dieną, ar paisai? Aš galiu palikti rustus laikas nuo laiko, o tu mane sutrikdei mano snaudulyje, ko niekas negali pakęsti. Bet tu, mažas paukšteli, man tai atleisti ir tą numiršti, ar ne?"

Mielaširdis Rudgurklis pa reiškė savo meilų jausmą tukstančių puikių budų.

"Tat tu neužmirši manęs Pavasaryje," pridurė Želvys; "bet ateik ir atsisėsk čia ant liaurų krumo, ir savo giedojimu išbudink mane. Žinoma, ne iki dienos nebus švelnios, ir augalai nepaliks sultingi, bet tuomet taip greitai kaip tau patiks. O dabar, lik sveikas. Ore randasi keistas jausmas šiandien, ir pirm daug valandų praeis, bus sniego ir šalnos. Tavo yra linksma kvailystė. Linkiu kad ji tau brangiai neatsieitų. Lik sveikas."

Šį pasakęs Želvys pasitrauk kė į savo skylės vidų, kur jis tikrai dingo iš akių; ir neužilgo vėliau nešiojami lapai visiškai vietos įžangą užkimšo, niekas nebutų žiurėjęs kas ten buta, kaip tik tie kurie paslaptį anksčiau žinojo. Jis nebuvo suklydęs savo pranašystėje apie orą. Dušnus, nykus, šiurkštus vakaras buvo pasektas baisiai šalta naktimi, o į rytojų per daug apsunkinti debesiai pradėjo paleisti kiek savo sniego; gi dienai beslenkant, snaigalai darėsi sunkesni ir sunkesni; ir kadangi jokia saulutės neišlindo sustiprinti jų ir gelianti šalna įsisėdėjo, kraštas tuoj buvo apdengtas kaip balta drobule. Ir dabar, ištikro, pradėjo aštrus Rudgurklio kantrybės ir vilties ištirimas. Yra lengva girtis saulutei vis tebešviečiant, kad tik ir kuo mažiausiai; bet dėsnio drąsa yra sužinoma tiktai audrai užėjus.

(Bus daugiau)

KAUNAS (E) Marijampolės ir Panevėžio cukraus fabrikai rengiasi jau šio mėnesio gale pradėti gaminti šiemečio runkelių derliaus cukrų. Kadangi keliolika tukstačių maišų cukraus dar yra nupirkta užsienyje, tai cukrumi Lietuva bus apsirupinusi visiem ateinantiems metams.

KAUNAS (E) Kauno miestas numato skirti nenumatytiems saugumo reikalams 50,000 litų.

Sekretoriaus Raportas ALRK Federacijos XXVII Kongreso

(Tęsinys)

Tarybos Suvažiavimai

Paskutiniais keleriais metais ALRK Federacijos Tarybos veikimas žymiai pagyvėjo. Dviejų metų bėgyje buvo sušaukti trys Tarybos suvažiavimai, kuriuose aptarta daug svarbių tautos ir visuomenės reikalų. Visi suvažiavimai buvo Pittsburghe, nes tai centras, kur patogu suvažiuoti iš rytų ir vakarų.

Visus Tarybos suvažiavimų nutarimus valdyba įvykdė. Tai savotiškas rekordas musų organizacijų gyvenime. Buvo nutarta atgaivinti Tautos Fondą — atgaivintas; nutarta surengti Amerikos lietuvių draugijų parašai po peticija Lietuvos vyriausybei, reikalaujant atstatyti tautoje vienybę ir sureguliuoti Lietuvos santykius su Vatikanu — surinkta; nutarta siųsti 1938 m. delegaciją į Lietuvą, kuri asmeniškai įteiktų Prezidentui ir kabineto nariams amerikiečių peticiją — pasiųsta; nutarta sudaryti prie Federacijos Jaunimo Atstovybė — sudaryta. ir visi kiti nutarimai buvo įgyvendinti.

Peticija Lietuvos vyriausybei

Sekretorijatas paruošė ir valdyba užgirė tokio turinio peticijos tekstą:

"Čia pasirašiusios Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių draugijos, minėdamos Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukaktį, kreipiamės į Lietuvos Vyriausybę ir Seimą, prašydamos: sunormuoti Lietuvos Valstybės santykius su Šventuoju Sostu; grąžinti Teologijos Filosofijos Fakulteto Filosofijos skyriui teises; nevaržyti ištikimųjų Valstybei ir Tautai organizacijų, spaudos ir veikimo laisvės; Pasukti Valstybės vairą vieningumo ir Steigiamojo Seimo priimtosios Valstybės konstitucijos dėsnių linkme, garantuojančia religijos, žodžio, spoudos ir veikimo laisvę".

Po šia peticija pasirašė visų musų centralinių organizacijų valdybos ir šimtai draugijų. Šios peticijos siuntimui musų visuomenė parodė didžiausio pritarimo. Parašai surinkti trejeto mėnesių laikotarpyje. Ją nuvežė į Lietuvą ir įteikė prez. A. Smetonai, ministrui pirmininkui kun. V. Mironui, kariuomenės vadui S. Raštikiui ir Seimo pirmininkui K. Šakeniui specialiai Tarybos išrinkta delegacija, kuriai pirmininkavo kun. Jonas Balkunas. Kiti delegacijos nariai buvo: kun. Ig. Albavičius, dr. P. Atkočiunas, p. Ona Atkočiunienė ir inž. A. Mažeika.

Prie šios peticijos buvo įteiktas Lietuvos vyriausybei r memorandumas, kuriame plačiai buvo išdėstiti Amerikos lietuvių katalikų troškimai ir pageidavimai. Ta pati delegacija gen. Raštikiui įteikė nuo Federacijos $500.

Peticija, memorandumas ir musų delegacijos darbas nebuvo veltui. Tai buvo rimtas ir reikalingas žygis atliktas. Šiandien galime džiau gtis, kad Lietuva jau turi Vieningo Darbo Vyriausybę ir kad Lietuvos santykiai su Vatikanu jau sureguliuoti.

Šia proga noriu priminti, kad Federacija darė ir kitus žygius padėti Lietuvos katalikams ginti savo teises. Ji siuntė protestų telegramas, kuomet buvo susiaurintos teisės Filosofijos Teologijos fakultete prie Lietuvos universiteto, kuomet buvo kesintasi visai uždaryti Ateitininkų ir Pavasarininkų organizacijas. Tuo reikalu buvo paskelbtas ir viešas visuomenei pareiškimas, kuris ir į Lietuvą buvo pasiųstas. Visuose savo pareiškimuose, kablegramuose ir kituose rašiniuose Federacija akcentavi tautos vienybės reikalingumą ir kad tautos vieningumui trukdo katalikų veikimo ir jų laisvės varžymai.

Jaunimo Atstovybė

Taryba nutarė įsteigti prie Federacijos centro Jaunimo Atstovybę, kurios tikslas konsoliduoti Amerikos lietuvių katalikų jaunimo. Astovybė įsteigta. Jos valdybą sudaro: pirm. Juozas Bulevičius, vicepirm. A. J. Mažeika, sekr. El. Matulionytė, ižd. V. T. Kvietkauskas. Atstovybė padarė porą susirinkimų ir aptarė aktualius jounimo reikalus. Ji paruošė ir laikino statuto projektą. Ar atstovybė ką nuveikė ir ar iš viso ji reikalinga, paaiškės, manau, iš referato jaunimo reikalais ir iš diskusijų.

Pasaulinė Paroda

Teko šį tą padirbėti ir Lietuvių Dienos pasaulinės parodoj New Yorke reikalais. Mat, sumanyta, kad tam reikalui butų sudarytas lietuvių komitetas ne iš vietinių, bet iš centralinių organizacijų. Federacija delegavo savo atstovus ir susirašinėjo su kitų organizacijų centrais, kad jos savus įgaliotų. Visos paklausė ir komitetas, kurio pirmininku yra Federacijos centro valdybos narys p. J. Laučka, susiderė.

Eucharistinis Kongresas

Federacijos XXVII kongresas buvo nutaręs rengti ekskursiją į Tarptautinį Eucharistinį Kongresą, kuris įvyko 1938 m. Vengrijoj.

Paraginimai

Federacijos sekretorijatas stipriai ragino kolonijų veikėjus rengti spalių 9 d. (Vilniaus užgrobimo), Vasario 16 d., šv. Kazimiero dienos paminėjimą. Taip pat ragino rengti lietuvių katalikų rajonines konferencijas, steigti kolonijose studijų ratelius, remti musų organizacijos įstaigas ir ypač jaunimo sąjudį.

Organizacijos Stovis

ALRK Federacija yra organizacijų organizacija. Prie Federacijos priklauso visos musų centralinės organizaci jos ir apie pora šimtų lokalinių draugijų ir kuopų. Federacijos apskritys gerai veikia: Chicagoj, Pittsburghe, Brooklyne, Philadelphia, Naujoj Anglijoj, Connecticut. Stengiamasi įsteigti Federacijos skyrius ir apskritis kitose Pennsylvanijos dalyse ir Clevelande.

Legalizavimo Reikalas

Ištyrus, kad musų Federacija, gyvavusi nuo 1906 m., neturėjo čerterio, buvo reikalas jį gauti. Šis darbas atliktas su pagalba adv. Kazimiero Česnulio. Čarteris išimtas Illinois valstybėj šiemet.

L. Šimutis,
ALRK Federacijos Sekr.

KAUNAS (E) — Patiriama, kad Lietuvos Kuno Kulturos Rumai pasiuntė atsakymą Pasaulinės Olimpiados Komitetui Helsinkyje, Suomijoje, pranešant, kad Lietuva kitąmet įvykstačioje pasaulinėje olimpiadoje dalyvauja.

LIETUVOS GYVENIMAS LENKIJOS - VOKIETIJOS KARO METU

KAUNAS (E) — Didžiosios Britanijos ir Prancuzijos karo paskelbimas Vokietijai daugiau sujudino Kauno gyventojus, kaip Vokietijos karinis žygis žygis prieš Lenkiją, nors kaip pirmuoju, taip antruoju atveju visiška rimtis buvo išlaikyta. Tik laikraščiai neapsakomai pakėlė savo tiražus ir tą dieną kiekvienas išleido po keletą laidų. Kadangi šiuo metu joks laikraštis savo spec. korespondentų telefoninių pranešimų iš užsienių nebegauna, tai vienintėliu žinių informacijos šaltiniu beliko Elta, kuri dabar teikia spaudai visų krašto radijo informacijas per kiaurą parą.

Nežiurint pačioje Lietuvos pašonėje siaučiančio žiauraus karo, mažajame pasienio susisiekime su kaimynais permainų kaip nepastebėta. Su Vokietija visiškai normaliai, tik tiek, kad iš Vokietijos į Lietuvos pusę ateina žymiai mažiau suaugusių vyrų ir šiaip susisiekimas sumažėjęs. Lietuvos ukininkai skubino anoj pusėj suimti savo pasėlių derlių ir išsigabenti į savo pusę.

Lietuvos, Vokietijos ir Lenkijos sienų susidurime palei Vištytį Lietuvos gyventojai buvo tikrojo karo liudininkai, nes iš Lietuvos pusės matė žygiuojančias kariuomenes, lėktuvų kautynes ore ir girdėjo sviedinių sproginėjimus. Ypatingai iš Lietuvos pusės buvo jaučiamas karas Augustavo - Suvalkų - Seinų fronte. Del karo neįvyko ir Dzukų dainų šventė, kuri turėjo įvykti Alytuje rugsėjo 3 d.

Iš Klaipėdos krašto atbėga vis daugiau lietuvių iš tų kurie gimę D. Lietuvoje, buvo pasilikę Klaipėdos krašte, kaip tai darbininkai; įsigijusieji Klaipėdos krašte ukius ir kt.

Nežiurint tarptautinių įvykių , įsitempimo, į Kauną tarptautiniai traukiniai ateina visi, kurie anksčiau ateidavo, tik tiek, kad daugelis jų vėlinasi ir keleivių skaičius žymiai sumažėjęs.

Pašto susisiekimas laikinai sustojęs su Anglija ir Prancuzija, taip pat nutrukęs oro pašto susisiekimas su užsieniais. Taip yra nutrukęs susisiekimas telefonu ir telegrafu su visomis kariaujančiomis valstybėmis ir tomis šalimis, kurios iš Lietuvos buvo tranzitu pasiekiamos per Vokietiją ir Lenkiją.

Prasidėjus Europos karui, kai kurie Lietuvoje užsilikę amerikiečiai išsiskubino išvažiuoti įvairių neutralių valstybių laivais.

Ryšium su kariniais įvykiais pasaulyje, tiriami Lietuvos užsieninės prekybos—eksporto ir importo — reikalai. Tuo tarpu žymiai suvaržytas binzino ir kitokio skystojo kuro vartojimas ir tuo tikslu sumažinamas automatrisų ir keleivinių autobusų judėjimas, o taip pat apribotas benzino pardavimas privatiems autobusams, taksi ir automobiliams.

Kaune ir provincijoje nubausta eilė asmenų prekybininkų ir vartotojų, kurie kėlė produktams kainas, arba slėpė spekuliacijos tikslais reikalingiausias vartojimo prekes ir tokių, kurie pirkosi dideles atsargas produktų be jokio reikalo.

Sekant kitų neutralių kraštų pavyzdžiu, ir Lietuvoje imtasi visų atsargos priemonių, duoti savivaldybėms parėdymai, kaip tvarkyti civilinių gyventojų priešlėktuvinės apsaugos reikalus, stato-mos slėptuvės, platinamos pamokos brošiuromis ir žodžiu, kaip papsisaugoti orinio puolimo metu, nuodingų dėjų ir kt. atvejais. Daug kas paskutiniuoju laiku pradeda ir dujo kaukes pirktis,kurių apsčiai yra parupinusi didžioji Kaune karių krautuvė. Radijo aparatai paskutiniu laiku pasidarė nebeatskiriama gyvenimo reikmena, prie kurios kai kurie ištisas valandas prasėdi. Tokiu budu gyventojai nėra kruvinųjų Europos įvykių užklupti iš netyčių ir kiekvienas yra įsisąmoninęs savo pareigą — laikytis rimtai, vieningai ir budėti Lietuvos nepriklausomybės sargyboje

KAUNAS (E) — Pašaukus kaikuriuos atsarginius karo pratimams, vis daugiau atsiranda jaunų vyrų, kurie prašosi savanoriais į kariuomenę, pareikšdami norą reikalui esant, ginklu ginti savo krašto nepriklausomybę.

S. PROKOPAS
GROCERIES AND MEATS
1023 ANSEL ROAD

HEnderson 1919
Rosedale Paper Co.
PAPER-TWINE SPECIALISTS
Sam Pongonis, Prop.
6702 Superior Avenue.

Mes Išrešysime Cekius
už
JUSŲ LIGONINĖS BILAS
Bile Kurioje Ligoninėje Pasauly
Tiktai 90c PER MĖNESĮ—*Dabar*
Apdraus jus nuo visų ligoninės bilų, paeinančių nuo ligos bei susižeidimų.
Didžiausia Protekcija už Mažiausią Kainą del Grupių ir pavienių
The Mutual Hospitalization Ass'n
720 Williamson Bldg. MAin 0620
Apdraudos Kompanija laisniuota ir po priežiura Ohio Valstijos
GERA KIEKVIENOJE LIGONINĖJ PASAULY
Del platesnių Informacijų Siųskit išpildę šį kuponą
Name .....
Street and No. .....
City .....

C. G. HAMILTON
General Insurance
ATSTOVAUJA
RELIABLE FIRE AND CASUALTY INSURANCE COMPANIES
Lietuviai kurie norite pigiai ir geroj bendrovei apsidrausti—Kreipkitės—
Telephone LIBERTY 7361
15333 PLYMOUTH PLACE CLEVELAND, OHIO

Taupyk Sveikatą
Valgyk šviežiu
Valgiusl
KAZIMIERAS OBELIENIS
Bučernė ir Grocernė
Čia visados randasi didelis rinkinys įvairios, šviežios ir rūkytos mėsos, dešrų, gyvi ir mušti paukščiai, visokio groserio, daržovių ir fruktų.
Taip-pat randasi pilnas rinkinys iš Lietuvos importuotų kumpių, dešraičių ir t. p. Lietuvos šie produktai kokybe yra už šios šalies geresni, o kainos žemesnės. Todel, paremkite savo Tėvynę pirkdami valgomus jos produktus.
Todel kviečiame visus pirkti viršminėtus produktus pas mus, nes kainos sąžiningos, produktai visados šviežius ir geriausios rušies ir malonus patarnavimas jus laukia.
1404 East 66th St. Tel. HEnd. 6167

DELLA E. JAKUBS
LITHUANIAN FUNERAL HOME
(JAKUBAUSKIENĖ—Laisniuota Laidotuvių Direktorė
Visiems Lietuviams norintiems musų kambarius leidžiame naudoti dykai.
Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manę apturėsite teisingą patarnavimą: simpatiškas, mandagus, greitus ir geresnis už kitų patarnavimas. Vežymai ligonių pervežymui į ir iš ligonbučių. Kainos sąžiningiausios. Žemiausia kaina už palaidojimą, sulyg jusų pasirinkimo. Telefonuokit—ENDICOTT 1763.
6621 EDNA AVENUE — CLEVELAND, OHIO

PRANCUZIJOJE 35,000-ČIAIS KARSTŲ DAUGIAU NEGU LOPŠIŲ

Kaip Italijos, taip ir Vokietijos gyventojų skaičius auga. 1938 m. Vokietijoje priaugo 545,000 žmonės, Italijoje gi — 424,000. Kitokia padėtis Prancuzijoje:čia daugiau išmiršta, negu gimsta; taip kad 1938 metais prancuzams buvo reikalinga karstų 35,000 daugiau negu lopšių. Prancuzija tebekenčia nuo revoliucijos ir vėlesnių laikų, kada buvo paniekintas moterystės šventumas ir atšaldytas širdies tikybinis jausmas.

KAUNAS (E) — Prasidėjus Europos karui ir sutrikus susisiekimui, daugelis kitose valstybėse buvusių ir nespėjusių grįžti žmonių atsidurė gana keblioje padėtyje. Įstrigę Vakarų Europos valstybėse Lietuvos piliečiai vis tebegrįžta, pasirinkdami kelią per neutralias Skandinavijos valstybes, Stockholmą, iš ten laivais į Latviją ir Estiją, o iš čia traukiniais į Kauną. Eilė piliečių, pritrukę grįžimui lėšų,, tebelaukia atsiunčiant valiutos. Šią vasarą iš Jungtinių Vastybių į Lietuvą buvo atvykę maža lietuvių lietuvių amerikiečių. Dalis jų, prasidėjus neramiai Europos buklei, grįžo į Ameriką anksčiau, kiti tebeišvyksta šiomis dienomis per Rygą ir Taliną, iš ten į Suomiją, Švediją, iš kur neutralinių valtybių laivais plaukia per Atlantą. Su šia antraja grupe išvyksta Amerikos lietuvių boksininkas Martinaitis. Šiuo metu Lietuvoje yra apie 100 Palestinos žydų, atvykusių biznio reikalais arba pas gimines Negalėdami išvažiuoti per Vakarų Europą, jie rupinasi dokumentais tranzitu per Sovietų Rusiją į Turkiją, ir kur tikisi pasikti Palestiną. J. A. V. konsulas Kaune išsiuntinėjo visiems Lietuvoje tebesamiems amerikiečiams laiškus, ar ir kada jie žada grįžti į JAV. Nuo rugs. 7 d. įvedamos vizos norintiems vykti į neutralias Latviją, Estiją ir Šveicariją ir iš tų valstybių vykstantiems į Lietuvą.

ŠIAUIAI (E) Čia begrindžiant miesto gatves rasta daug labai senų archeologinių radinių, kaip tai žalvarinių apyrankių, smeigtukų, geležinis kardas ir kt., kurie spėjama, yra iš 4-8 amžiaus.

KAUNAS (E) — Ryšium su prasidėjusiu Vokietijos Lenkijos karu, sumažėjo kontrabanda per Lietuvos - Vokietijos sieną, nes Rytprusiuse nebėra kontrabandai tinkamų prekių ir šiap tas amatas pasidarė pavojingesnis.

KAUNAS (E) — Esant sausai ir karštai vasarai Lietuvoje šiemet gerai užaugo visokie pietiniai augalai, vynuogės, melonai, ryzinkos ir t.t. Taip pat puikiai užderėjo pradedama Lietuvoje sėti kiniškoji soja.

KAUNAS (E) Kadangi šiemet rugs. 8 d. tautos šventė visai nešvenčiama, tad Estijos kariuomenės vado gen. Laidonerio vizitas Lietuvos kariuomenės vadui gen. Raštikiui atidedamas vėlesniam laikui.

KAUNAS (E) — Trys inžinieriai susitarė steigti antrą cemento fabriką Lietuvoje. Fabrikui vieta parinkta prie Akmenės. Pirmasis fabrikas steigiamas Skirsnemunėje, netoli Jurbarko.

PITTSBURGH, PA.

Kalbės Prof. dr. K. Pakštas

Pittsburgho LRK Federacijos Apskitys yra pakvietęs kalbėti Prof. dr. K. Pakštą ateinantį sekmadienį, spalių 15 d. (vietoje 9 d.) kaipo Vilniaus užgrobimo gedulo paminėjimui. Šiemet Vilniaus klausimas yra pasidaręs dar gal but opesniu, kuomet jis atsidurė naujų užgrobikų rankose. Todel su nauja Vilniaus ir Vilnijos padėtimi bus labai puiki proga susipažinti, kadangi Prof. dr. K. Pakštas yra aplankęs daugumą Eauropos šalių, gerai susipažinęs su visais Europos dabartiniais politikos vadais ir jų nuomonėmis bei jų siekiais. Tat reikia tikėtis, kad iš Prof. dr. K. Pakšto kalbos daug sižinosime ko nors tikresnio bei pozityvesnio mums rupimu klausimu — Vilniaus atgavimo klausimu.

Taigi, visi Pittsburgho ir aplinkinių miestelių lietuviai, nepraleiskite progos neišgidę, šio svarbaus asmens kalbos.

Atminkite, prakalbos įvyks sekmadienį, spalių 15 d., 3 val. po pietų, Lietuvių Piliečių Svetainėje, 1723 Jane St., SS. Pittsburgh; Pa.

Kviečia visus LRK Federacijos apskritys.

J. B. Tamkevičius.

MARIANAPOLIO PAŽANGA

Jau kelintas metas kai Marianapolio kolegijos vadovybė rupinasi patalpų reikalu. Didelė gyvenamųjų spustis trukdo tinkamai gyventi ir atsakingas darbas dirbti. Štai kadel buvo pradėtas vajus statybai..

Vajaus metu sukelta dešimties tukstančių dalerių suma. Beveik dviguba auka prie šio garbingo švietimo darbo prisidėjo didelis Marianapolio kolegijos geradėjas p. Jonas Ramanauskas, Brockton, Mass. Tokiu budu susidarė nemaža pinigų suma. Statybos planai, kad butų aprupinti bent patys butiniausi reikalai, siekė per šimtą tukstančių dolerių. Prasidėjus Europoj karui, įvairios medegos Amerikoj smarkiai pabrango; kai kurios net 50 nuošimčių. Kad toji statyba butų įmanoma, reikėjo arti šimto keturių dešimčių tukstančių dolerių

Dievas yra geras. Jisai laimino Amerikos lietuvių kolegiją iš pirmų josios gyvenimo dienų. Jisai suteikė savo gausios palaimos ir šiuo atveju, kada apie tai reikalinagą statybą nebuvo galima nė svajoti. Šalia Marianapolio kolegijos gyveno turtinga moteris, kuri valdė nemaža didelių puikių namų. Pereitą pavasarį ji mirė. Josios turtų pavedėtojai visa nutarė parduoti.

Kadangi ši nuosavybė buvo tik per kelią nuo Marianapolio, kadangi ji galėjo aprupinti butiniausiu kolegijos patalpų reikalus ir kadangi buvo galima ji išsiderėti prieinama kaina, tai Tėvų Marijonų provincijos ir Marianpolio Kolegijos vadovybės nutarė dalį šios nuosavybės pirkti. Jo Ekscelencija Vyskupas Bučys davė leidimą ir todel rugsėjo 29 d.— šv. Mykolo šventėje — Marianapolio Kolegija nusipirko didelę nuosavybę, skirtą Amerikos lietuvių švietimo reikalams.

Ateityj šiose patalpose bus įrengta Marianapolio High School arba akademija ir tuomi atskirta nuo kolegijos, ko taip primygtinai reikalalavo valstybės švietimo departamentas. Naujos nuosavybės įgijimas laikinai išrišo Marianapolio gyvą studentų patalpų reikalą. Žinoma, šis pirkinys negali jokiu budu patenkinti augančios mokslo įstaigos reikalavimų. Kolegija ir toliau reikalinga erdvaus pastato, kuriame butų tinkami įruošti kolegijos klasiniai kambariai

Šia proga reiškiu nuoširdžiausio dėkingumo visiems geriesiems Prieteliams, kurie dideliu duosnumu parėmė kolegijos vajų, ypač labai ir labai nuoširdžiai dėkoju dideliam Marianapolio Kolegijos prieteliui gerb. p. Ramanauskui, kuris savo viso gyvenimo santaupas paaukojo šiam garbingam tikslui. Kolegijos vadovybė, norėdama įamžinti savo geradėjo vardą, gražiuosius rumus pavadino jojo pavarde — Ramanausko Rumai (Ramanauskas Hall).

Karštai ir nuoširdžiai dėkodamas garbingiems kolegijos Rėmėjams už jųjų gausias aukas, labai prašau ir toliau nepamiršti šio didingo darbo ir savo gražia lietuviška parama ir aukomis padėti pastatyti tinkamus kolegijos rumus, į kuriuos visų lietuvių akys ir jų sunų - studentų žingsniai kasdien bus nukreipti kaip į musų tautos židinį, teikiantį skaistesnių vilčių rytojui.

Kun. J. Navickas, M.J.C.

Vietinės • Žinios

NASLIŲ VAKARIENĖ

rengia Aušros Vartų Moterų draugija, sekmadienį, lapkričio 12 d., šv. Jurgio par. auditorijoj, pradžia 6 val. vak., įžanga 50c ypatai. Prie įžangos bus trys dovanos; pirma dovana — bus piningais. Šiuomi užkviečiama visus lietuvius, o ypatingai visus našlius atsilankyti—visi linksmai praleisime laiką.

Rengimo Komisija

Mėnesinis Susirinkimas Am. Liet. Piliečių Klubo

antradienį, spalių 17 d., 8 val. vak., Lietuvių Salėje. Visi nariai prašomi dalyvauti. Esantiems susirinkime $5.00 davona laimėjimui ir visiems dykai alaus. Tik bukite ant laiko.

Taip pat nepamirškite šio penktadienio vakaruškų; yra laimėjimui kaliolika penkinių. Praėjusį penktadienį laimėjo du nariai.

P. P. Muliolis, prez.

Atidarymo tilto iškilmės

Spalių 6 d., vakare, įvyko didelės iškilmės — atidarymas tik naujai pastatyto Main Eve. tilto, kuris prasideda nuo West 9-tos gatvės ir St. Clair Ave. ir tiesiog eina per Cuyahoga upę iki Bulkley Bulvaro. Šiame atidaryme dalyvavo: Washingtono valdžios tam tikri įgaliotiniai, Cuyahoga county nekurie viršininkai ir miesto valdyba su majoru Burtonu priešakyje.

Atidarymo metu, buvo pasakyta kalbų ir Main Ave. tilto vertumas ir naudingumas del Clevelando miesto. Šio tilto pastatymas užėmė pusantrų metų. Jojo pastatymas kainavo virš $7,000,000. Atidarymo iškilmėse dalyvavo daugybė žmonių. Buvo taip pat didelė paroda, maršavimai įvairių organizacijų, atidarymo metu.

Paminėjo Spalių 9-tą

Spalių Devinta buvo paminėta pereitą sekmadienį, Liet. Svet. Žmonių buvo visai mažai, gal delto, šis vakaras buvo rengiamas vienos srovės žmonių, o kitų ignoravimas. Kalbėtojų buvo net keliatas, iš kurių vieni kalbėjo įdomiau, o kiti silpniau. Šiame vakare buvo rinkimas ir aukų, kurių viso surinko appie $15.00. Programos vedėju buvo Dr S. Tamošaitis. Po programai buvo šokiai.

SUSITAIKĖ

Midland Steel Co. darbininkoi buvo išėję į streiką. Bet po poros dienų streiko, prieita buvo prie susitarimo ir visas tukstantis darbininkų grįžo vėl prie savo darbo.

$1,500,000 del naujo kelio

Cuyahoga County viršininkai buvo išėję į streiką. Bet bus pradėtas dar vienas didelis kelias vesti "West Shorefreeway." Šis bulvaras bus sujungtas su nauju tiltu ir jis valdžiai atsieis $1,500,000 Sako, šis darbas bus pradėtas pilnai apie ateinantį pavasarį.

Kas Tokio Nepaprasto

Spalių mėnesyje orui gerai atšilus, nekurios miesto dalyse pradėjo antru syk žydėti medžiai ir nekurie paukščiai sukti naujus lizdus. Tokis pasirodymas apsireiškimas yra retinybė šiame mieste. Teisybę pasakius, šis menuo tikrai iki šiam laikui yra šiltas.

Laiko Parodą

Šios savaitės antradienyje, Clevelande General Motors kompanija atidarė savo įvairių produktų išdirbinių parodą. Jei kas norėtų nueiti ir pamatyti šią parodą tai ją galima surasti E. 30st., Euclid Ave. Ši paroda užsitęs Clevelande net šešias dienas. Norintiesiems pamatyti parodą, už tai jokios įžangos nereikia mokėti. Šia paroda daugiausiai rupinasi Clevelando biznierių organizacija—Chamber of Commerce.

Granitas

★ ★

A TELEPHONE brings opportunities for young people

Jaunuomenė įvertina bižniška ir sociališka vertę telefono namuose. Telefonas pristato į namus reikalingus atsišaukimus, kurie be telefono namuose gali nueiti kitur. Jie išeina dažniau, sutinka daugiau žmonių, suranda daugiau draugų. Maža kaina į mėnesį už telefono naudojimą yra tikrai mažas iškaštis už tokį patogumą.

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

ANT RENDOS

Gražus ir puikiai įfornišuotas kambarys. Labai potogus vienai merginai arba pavienei moteriai. Kreipkikitės "Liet. Žinių" raštinėn, 6802 Superior Ave.

GERAI ATLIKTAS DARBAS TAI MANO REKOMENDACIJA

Aš taisau, valau ir prosiju vyriškus ir moteriškus drabužius. Darbas pirmos rušies. Patarnavimas gretas. Šaukite:

MUberry 3549

FELIKS BARANAUSKAS

895 East 128th St. ....

PYTHIAS CAFE

231 EAST 156 STREET
LIETUVIŠKA UŽEIGA

Alus - Degtinė - Užkandžiai

J. Verbyla ir A. Čiutela, savin.

Chesna's Tavern

6710 SUPERIOR AVE.
Full line of Liquors and—
"LEISY'S"
ALSO
KIWANIS LAKE
Grocery and Confectionery
Route 87

Great Lakes Storage & Moving Co.

6904 WADE PARK AVENUE CLEVELAND, OHIO

Mes pergabianame rakandus ir įvairius kitokius dalykus čia ant vietos ir į tolimiausius Amerikos miestus, saugiai ir pigiai. Nėra dalyko mums perdidelio ir permažo pervežimui — atliekame visokių dalykų dalykų perkrautimu. Lietuviai, reikale prašimo kreiptis pas mus — busite patenkinti kaina ir patarnavimu.

STATE WINDOW SHADES

VISOKI LANGAMS UŽTRAUKALAI (Shades)

Išdirbam visokius užtraukalus (Shades) ir Venetian Blinds, nuo pigiausių iki aukščiausios rušies. Taipgi valom ir taisom.

KAINOS PAS MUS ŽEMOS—DARBAS GERIAUSIAS

Mes pasirengę lietuviams patarnauti. Lietuviška išdirbystė,

HEnd. 2149 :-: 1248 E. 79th St. :-: J. Pečiulis Sav.

DIDELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ

1117 East 79th Street
Tel. ENd. 8433 ENd. 8534
(Kampas Pulaski Ave.)

Užlaiko visokias namines ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo aštriojo užsisenėjusio Reumatizmo, nuo visokių žaizdų, dedervinių, nerviškumo vidurių, užkietėjimo vidurių, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligu, nerviškumo, nemigės ir visokių kitokių ligų.

C. PAKELTIS PHARMACY

1117 E. 79th St. Cleveland, O.
Vaistinė atdara 7 dienas savaitėje

JOHN ŠUKYS ir P. Macijauskas

NAMŲ MALIAVOTOJAI
IR POPIERUOTOJAI
Pirmos Rušies Darbas
ir Prieinamos Kainos
8817 Esterbrook Ave
ENdicott 4932

EVA'S

DRY CLEANING

Senas drapanas padarom kaip naujas, išvalom ir sutaisom. Geras ir greitas 24 valandų patarnavimas.

Mes patys paimam ir atlykę darbą grąžinam.

HEnderson 1919

EVA PETRAITIS
6702 SUPERIOR AVENUE
CLEVELAND, OHIO

Addison Furniture Co.

KRAUTUVĖS IŠPARDAVIMAS

Miegamų kambar. SETAI
Svečių kambariams SETAI
Pusryčių teikimui SETAI
Stalinių kambarių SETAI
Matracai, Springai ir t. t.

10% to 50% NUOLAIDOS

Rankandus parduodame ant lengvų išmokėjimų ...
Išmainyk savo senus rakandus ant naujų dabar.

7210 St. Clair Ave. HEnd. 3417

NIKODEMAS A. WILKELIS

Licensed Funeral Director

6522 Superior Ave. HEnderson 9292

The WILKELIS FURNITURE Co.

Furniture – Home Appliances

6307-11 Superior Ave. ENdicott 2343

Savininkas N. A. WILKELIS
Vedėjas JURGIS ARBUCKAS

THIS DAY and AGE

Catholic Action and Good Citizenship are Related

CATHOLIC LOYALTY ON TRIAL

"Your Honor, Gentlemen of the Jury: It is a terrible duty to decide whether or not a fellow human shall be punished with perpetual imprisonment . . . I repeat for the last time the arguments proving the innocence of the defendant of the charge of High Treason.

"The prisoner has been charged with longstanding disloyalty to his flag. George Randall cannot have been disloyal to his country, because he has never been disloyal to any just authority. I throw down this challenge to the entire state—to produce one single proof that this man has not taught constantly, in public and in private, by word and by example, the God-imposed obligation of obeying all his lawful superiors, of whateverkind. Reverence of every type of rightful authority has been his consistent creed, his unwavering principle, his insistent doctrine. Is this the kind of man who becomes a traitor to his country.

"Furthermore—to every demand that his country made on his services during the past fifty years. George Randall has made a full, enthusiastic and devoted response. When the nation asked him to go to war in her defense, he went gladly. When she needed the aid of his money and property, he gives gladly. Is this dis-loyalty?

"In a hundred different ways he has contributed to the nation's welfare. The most imporant need of the nation today is that she should have good families, the source of her future worthy citizens. There is not a man in the whole breadth of the land who has raised a finer family for her than has the man in the prisoner's box. Again, what the nation is crying out for is that her citizens should live moral and upright lives. This man, by his tireless efforts night and day, has been teaching that lesson and with magnificent results.

"It has been charged that he cannot be faithful to the nation because he professes a very spceial devotion to the pastor of his parish church. That is as absurd as to say that he cannot love his wife because he loves his mother, or that he cannot be loyal to his employer because he gives allegiance to the Einstein thoery. In none of these instances do the loyalties interfere wiith one another, since in no way do they involve the same kind of acts, or the same kind of obligations. Incidently, this pastor is a veteran of two foreign wars."

The above is nothing more than imaginary account of a trial. George Randall represents the American Catholic, accused of lack of patriotism towards the United States. The same arguments which defends George Randall would defend the American Catholic.

The American Catholic cannot be disloyal to the American flag, because among the Catholic Church's fundamental teachings is that of obedience to all authority established by God; and the Catholic holds that the authority of a lawful civil government is precisely that kind of authority. "God wishes that in a civil government there should be rulers," said Leo XIII, and he adds: "Therefore it is of supreme importance that rulers should have the power to oblige their subjects to obedience, even under pain of sin." "The obedience we give to civil rulers," says the Catechism of the Council of Trent, "is rendered at the same time to God . . . for rulers are the ministers of God."

This conviction the American Catholics have ever proved by their acts. In the recent World War, Catholics, although representing but one-fifth of the country's total population, constituted approximately one-third of our naval forces and about one-fourth of the army.

What is true of our imaginary George Randall's achievements in the sphere of family and moral life is true in even greater measure of the American Catholic. The fact that the nation lives today is due in no small degree to the families raised according to the teaching of the Catholic Church. For in the whole world today she is the only force that teaches men how to raise the type of family that alone can save the nation from ruin.

No man knew this country better or was more loyal to her than George Washington. This is what he said in his Farewell Address, on the 17th of September, 1796, and it would seem that in his great words the question at the beginning of this article is best answered.

"Of all the dispostions and habits which lead to political prosperity, religion and morality are indispensable supports. In vain would that man claim tribute of patriotism who should labor to subvert these great pillars of human happiness, these firmest props of the duties of men and citizens."

THE END

LITTS TO OPEN CAGE DRILLS NEXT WEEK

TO OPEN PRACTICE ON TUESDAY, OCT. 15th

By George Venslovas

With cool weather coming on, activity in the Cleveland Lithuanian Athletic Club is on the upswing.

Last week, the clubs bowling league got under way, and quite a few good scores were made.

Any Lithuanian bowler desiring to bowl among his own, is asked to report at Coventry Recreation, Sunday at 1:30 p. m. or get in touch with Al, Samolis, Pete Vitonis or Chas. Norbuta.

Basketball season is just about one month away. The Inter-Lodge league held one meeting and decided to limit the league to only eight teams. Another radical change made, is that the Inter-Ladge league will play as an open league this season. For eleven years this league operated as a closed loop, but starting this year it will play as an open league. This means that every team will have to be organized, as players will only be allowed to play in only one league.

This will give an opportunity for many more young men to become regulars.

All candidates for our Inter-Lodge team are asked to turn out for this first practice, Tuesday, Oct. 17. Bring your uniforms and gym shoes, and be prepared to start practicing at 7 p. m. Our period will be from 7 until 8, so be on time.

The regular monthly meeting of the club will be held Tuesday night, Oct. 17 in the Lithuanian Hall at 8:30 p. m., immediatly after the basketball practice.

This will be a very important meeting and every member should be present. We also invite every one interested in sports to our meetings.

For the coming season, the club has divised something for the younger fellows also. A team will be organized for boys under 16 and entered in one of the city leagues. Only Lithuanian boys will be taken in. We have more plans for you, come to the meeting Tuesday nite, October 17, and hear about them.

FORTHY HOURS DEVOTION

The impressive devotions of Forthy Hours will be held on October 22, 23 and 24th at St. George's Church.

Among the visiting clergy will be Monsignor Macijauskas visiting in the United States from Lithuania.

KWYER KRIER'S OLUM

By Sapieškio Žukas

Recent illuminating reports disclose Miss Nellie Chiple, comely choir mademoiselle, as an ambitious young lass who is attending a Comptometer's School in expectation of a career. Nell's attitude is to be highly recommended. By the way, she anticipates capacitating as bridesmaid for the November wedding of Eleanor Evans and Anthony Buda.

Besides being observed as Columbus Day, October 12th also marks the anniversary of Al Grazulis' birth. For Columbus, however, A.F.D. doesn't "cook up" such sensible gifts as a "small volume of air wraped in a large volume of paper."

The Italian poet, Marini, (1569-1625) known for pomposity, may have been Connie Raymond's ideal writing stylist, but she most decidedly "deflated" me when, after remarking that her recent letter of gratitude to the choir was all right, she indignantly, yet sincerely exclaimed: "All right! Why, I think it was good.!" And honestly, it was; so the mention herein is quite in order.

—o—

With the elections of choir executives and officials close at hand, may we (mutatis mutandis) suggest several exeptionally worthy candidates for your consideration; they are: Miss Al Katlen, Miss Nell Chiple, Miss Julia Halaburda and Mrs. Reggie Brazaitis, Tony Dumchus, and Bruno Kudzus. Their qualifying merit will inevitably be revealed if they are given an opportunity for so doing.

EFFICIENCY

During the war, a green kid came up to Fort Harrison from the Tennessee hills. One morning he was ordered out on the rifle range and surprised the whole outfit by consistently plunking the bull's eye. So remarkable was his performance that he found himself facing the general.

"Young man!" the old general said, "I want an explanatin from you—how does it come that you can hit that target whenever you please and old enlisted men that have been in the service for years can't hit it once?" The lad squirmed then said: "I reckon it's this way. My pappy's sick, en my folks is poor, en they ain't got no groceries, ever. So my pappy, ever since I kin remember, every morning he gives me a rifle and one bullet and on charge of powder and he sez to me: 'Here, boy—go en git breakfast!' You see, when they put it that way, you can't miss."

DUKES AND DOONKS PLAY FOR CROWN

GAME TO BE PLAYED THIS SUNDAY

The Dukes and the Doonks play for the St. George Softball League championship this Sunday afternoon October 15th at 2:30 p. m. in the St. George playground.

Either Fumic or Seletel is slated to pitch for the Dukes while Joe Godnik will do the mound work for the Doonks.

This game will draw down the curtain on the St. George softball league for the year. Everyone is invited to come out and watch these two fine teams fight for this coveted title. It will be an exciting contest and therefore plenty of thrills and excitement is in store for all those coming out to see the game.

Come out and root your favorite team to the championship of the St. George Softball League.

* * *

CHAMPIONSHIP SERIES
Sunday, Oct. 15th, 2:30 P. M.
Dukes vs. Doonks
(Ist game of 2 out of 3 series)

EASY DIVORCE IS UNFAIR TO WOMEN

MAKES WOMEN FEEL INSECURE IN MARRIAGE

Though after a while we shall undoubtedly hear of agitation for further facilities for easy and cheap divorce, for there is no halfway house between the concept of Christian marriage and that of the Bolshevists, it is worth while noting from the United States that easy divorce noes not make life better for women as a whole.

The inidividual woman, the "hard case" of which we always hear so much from divorce propagandists, does indeed get freed from her drunken or degenerate husband, but the social effects of easy divorce mean that an atmosphere favorable to marital infidelity is created.

In the States there are certain circles in which a woman need feel no shame in going after a married man nor a man in trying to get another man's wife. In fact it would be considered narrow-minded and intolerable for a married person to take exception to a dangerous friendship developing between his partner and a third person.

The consequence is that even after marriage a wife does not feel secure. The other woman may capture her husband, for a man is always, a good bread-ticket in the States, and in spite of maternity and home cares the wife must face competition from every flapper who takes a fancy to her husband. The strain is noticeable even to the casual observer, and is often commented on by women.

STATE NOT SOURCE OF HUMAN RIGHTS

There is growing up thruout the world the idea that the State is the source of human rights. Here in America, we believe that man has rights anterior to the State, and that the State exists for man and not man for the State. The Declaration of Independence asserts the source of these inalienable rights is the Creator. The Bill of Rights of the Constitution safeguards these rights against federal encroachment. The problem before America today is the presentation of the sovereignty of man against those who dissolve man into the State. Unfortunately there are a few in our midst who are seeking to undermine the Constitution by declaring that it only the product of eighteenth century thinking. But this is not the truth, for the princple of the natural rights of man is as independent of time as the multiplication table.

AUSTRALIA TAKES UP FIGHT AGAINST DIRTY LITERATURE

Another nation has taken up the fight against indecent literature. And "America's Greatest Shame" is given more world wide publicity. J. A. Perkins, assistant minister of the customs in Australia, has said that of seventy - two magazines banned by his superiors, practically all are published in the United States. While producing some of the best magazines in the world, he said, the United States is the worst offender in the production of pornographic pulp magazines.

The campaign to eliminate lewd literature from the newstands of Australia has the backing of Prime Minister Joseph A. Lyons. It is, he says, one of the most popular moves his government has made.

The campaign is also spreading in the United States. But it won't succeed unless it has YOUR cooperation. Officials everywhere will back it if they know that popular opinion which seeks to undermine the morals of youth.

When one has too many friends it is well to recall the plight of one who prayed for protection against his friends since he felt he could battle his enemies alone.

JOE'S PLACE
7805 Superior Avenue
"HIGH PROOF" ALUS
Vynai ir įvairios rušies degtinė. Svetingas lietuvišas patarnavimas. Lietuviai atsilankykite, persitikrinsite.
Penktadieniais Kepta Žuvis
Penktadieniais ir Šeštadieniais Muzika

TONY'S DRY CLEANING
1274 Addison Rd.
PRESSING — REPAIRING
Cleaning Ladies Dresses A Specialty
Hats Cleaned

J. STAPULIONIS AND SON
DRY CLEANING
Valome, taisome bei prosijame įvairias vyriškas ir moteriškas drabužias. Išdėdam vyrų ir moterų koatams naujus pamušalus. Atliekame darbą greitai. Labai sąžiningos kainos. Mes paimame ir vėl atvežame į namus.
Šaukite: ENdicott 3674
1320 Russell Rd. Cleveland, O.

Piano Lekcijos
Mažiems ir Suagusiems
30 metų ptyrimo mokime.
Kaina prieinama.
VINCAS GREIČIUS
1229 East 79th St.
ENdicott 0539

FRAN'S BEAUTY SALON
GROŽES KULTUROS ĮSTAIGA
All Lines of Beauty Culture
Specializing in Permanen Waving
Hair Styling
Pranė Baliukiutė, Savininkė
1922 CRUMB AVE. — ENddic. 2593

P. J. KERSIS
809 SOCIETY FOR SAVINGS BLDG.
Ofiso Telef MAin 1773 Namų KEnmore 4740-W
Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašaliniuose miestel uose, kreipkitės pas mane, gausit už pigiausią kainą. Taipgi įvairios apdraudos-insurance reikaluose gausit geriausį patarnavimą. Perku ir parduodu bankines knygeles, sutaisau paskolas del pirmo mortgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

PIGUS IR GERI NAMAI -PASINAUDOK
$1200—5 kamb., maudynė, didelis lotas, Superior ir E. 33 g.
$3000—2 namai, 3 šeimos, 5, 5 ir 4 kamb., maudynės. 183 pėdų lotas. Superior ir E. 45 gat.
$2500—6 kamb. visi ant vienų grindų, maudynė, sklepas, furnesas, garadžius. Arti Superior ir E. 55 gat.
$4500—2 šeimų, po 5 kamb., garadžius, arti Superior ir East 74 gat.
$3700—2 šeimų, po 5 kambarius, didelis lotas, maudynės, sklepas, arti Superior ir E. 68 gat.
Vienos nuosavybės su bankų mortgečiais, gi kitoms reikia įmokėti 10 nuoš. Ateikite plačiau paiškalbėti—išaiškinsime geriau.
1383 East 55th St. - MC'KENNA - HE. 5282
35 metai esame šiame binyje. — MUlberry 4235

VIETOS Žinios

Iš šv. Jurgio Parapijos

Spalių 22, 23 ir 24 dd. mūsų bažnyčioje atsibus didelės iškilmės — 40 valandų atlaidai. Prie tų iškilmių rengiasi visi: bažnytinis choras uoliai praktikuoja giedojimą, mokyklos mokiniai taipogi ims dalyvumą iškilmėse, butent: jie giedos ir dalyvaus procesijos eisenoje. Seserys Pranciškonės po vadovyste sesers Angelės išdabina altorius, priruošia vaikelius prie dalyvavimo procesijoje. Visi katalikai lietuviai laukia 40 valandų atlaidų, kaip dar niekuomet. Taip, širdis dar niekuomet, tur but, nebuvo suspaustos, kaip dabartiniais laikais. Pasaulis blaškosi į visas puses, šalingos tautos naikina silpnasias, naikinami miestai, kaimai, žmonės netenka pastogės, atimama teisė liuosybės. Pavojus tautoms, pavojus tikėjimui Žmogus jaučia skriaudą, persekiojimą, desperaciją. — Bet tikintis žmogus žino, kur rasti ramybę, iš kokio šaltinio vilties pasisemti. 40 valand. atlaidai jau arti. Šv. Jurgio bažnyčia prisipildys lietuviais maldininkais. Su plakančia širdimi visi laukia tos dienos, kuomet prasidės minėtos iškilmės. Kuomet viskas, viskas apvils, tikinčiojo širdis tikrų tikriausiai ras paguodos ir suraminimo maldoje.

* * *

Pereitą sekmadienį gerb. kun. Vilkutaitis pranešė žmonėms, kad 40 valandų iškilmėse dalyvaus iš Lietuvos atvykęs praletas Maciejauskas, kuris yra žymus pamokslininkas. Apart jo bus ir daugiau kunigų.

* * *

Sulaukus lapkričio pabaigos, atsibus Šv. Jurgio parapijos metinis bazaras. Ištikimi parapijonis jau prie to rengiasi. Moterys ruošia įvairias dovanas, draugijos tariasi kuomi paremti - prisidėti prie bazaro.

Nekurios draugijos turės savo budelės bazare. Kiekvieno lietuvio yra krikščiolietuvio parapijono yra krikščioniška pareiga ateinanti parapijos bazarą lankyti ir pagal savo išgalės jį paremti, nes tuomi bus suteikta parapijai finansinė parama.

Gintarė

LINKSMAS VAKARAS

Sekmadienį, spalių 15 d., 6:30 vak., LRKSA 142 kuopos nariai suvaidins labai linksmą 3 veiksmų komediją "Mirta Čimčiberaitė" panelė su dideliu 15,000 litų pasogu. Iš pačios stalicos panelė.

Veikalas yra užimantis. Patiks visiems. Juokų bus tiek, kiek tik galima išlaikyti. Vai dylos bus Menininkų Grupės rinktyniai juokdariai. Tarpais bus gražių dainykėlių, kurious išpidys menininkų narės bei nariai. Programas bus baigtas su šokiais.

Kuopos nariai prašomi dalyvauti, nes visi turi užsimokėti už bilietus nors ir nedalyvaujant.

Nuoširdžiai kviečiami yra ir svečiai kaip vietiniai taip ir iš apylinkių.

Jus ateikite, o mes palinksminsime.

Vakaro rengimo Komisija

Iš Naujos Parapijos

* * *

Paraginimas

Jau dauguma Clevelando lietuvių žino, kad nauja parapija šį rudenį rengia savo bazarą, kuris prasidės, lapkričio 9, 10, 11, 12 d.d. Dabar Dabar yra pardavinėjami bazare laimėjimų tikietėliai. Jei kas norėtų iš kalnono nusipirkti šių bilietų ar iš geros valios pardavinėti kitiems, tai prašomi atsikreipti į naujos parapijos kleboniją ar į parapijos komitetus. Be abejonės, kad Clevelando lietuviai neatsisakys nusipirkti naujos parap. bazaro laimėjimo bilietėlių.

KORTAVIMO VAKARAS

Spalių 8 d., naujos porop. svet., moterų draugija buvo surengusi "card party" parapijos naudai. Žmonių parengimėlyje dalyvavo gana daug. Parapijai liks keletas dolerių pelno.

Granitas

Narių Priėmimo VAKARAS

Moterų Sąjungos 36-tos kuopos rengiamas gražus Banketas naujų narių priėmimui. Per praėjusį M. S. vajų daug prirašyta naujų narių, energingų, veiklių ir parangių moterų iš kurių M. S. 36-ta kuopa daug ko gero tikisi.

Naujoms sąjungietėms vertingu tikslu ir banketas rengiamas, kuriame apart naujų narių tikimasi daug svečių. Prie vietinio parap. šeimininko kun. J. Andžiulaičio, kun. Steigmono, kun. Širvaičio, kun. Barčio ir Clevelando lietuvių inteligentija ir didelė dalis lietuvių visuomenės.

Banketas prasidės šeštą valandą vak., 15 d. Spalio-Oct., 1939, 18022 Neff Rd Laike vakarienės bus programas, po vakarienei šokiai, kortavimas, pašnekėsiai bei kitos vaišės.

P. Štaupienė

PADĖKA

Sužavetas Cleveland'o lietuvių amerikiečių nuoširdumu ir parodytu gerumu, pas juos viešint ir per surengta išleistuvių vakarienę, reiškiu viešą padėką.

Pirmiausiu dekoju. Šv. P. Nuolatinės Pagalbos parapijos klebonui kun. J. Andžiulaičiui už kunigiškai brolišką manimi susirupinimą. Ypatingą padėką reiškiu mano giminėms p. p. Cicėnams už surengtas įspudingas vaišes ir gražias dovanas. Dėkoju dalyvavusiems vakarienėje kunigams: kun. Sadauskui, Donoro klebonui, ir kun. Barčiui, šv. Jurgio parapijos asistentui. Dėkoju programos vedėjui p. advokatui Česnuliui, kalbėtojams: kunigams, p. Šukiui, "Lietuvių Žinių" leidėjui, p Karpiui, "Dirvos" Redaktoriui ir Leidėjui, p. Mulioliui, Parapijos Komiteto atstovui p. Baranauskui, p. P. Glugodienei, visuomenės veikėjei už linkėjimus ir dovanėlę. Dėkoju sveikinusiems mane telegramomis: D. G. klebonui kun. Briškai, p. p. Skiriams, Belvenams, Bladekams ir jų dukrelei Petci;— svekinusiems mane raštu ir už dovanėles: Moterų S-gos 36 kuopos Valdybai, Labdarybės D-jai. Dėkoju gerosioms ir apsukriosioms šeimininkėms, tikietų platintojoms, visokiu darbu prisidėjusiom prie vakarienės. Taip pat dėkoju ir visiems kitiems, parodžiusiems daug lietuviškai žavinčio nuoširdumo. Gerasis Dievas tegu jums atlygina.

Nuolat rimtėjanti politinė Europos padėtis verčia mano kelionę į Louvain'o Universitetą atidėlioti, del to dar likuose Jusų Tarpe...

Jums iš visos širdies dėkingas

Kun. K. Širvaitis

PADĖKA.

Nuoširdžiai dėkojame visiems už brangią paramą, rengiant musų giminaičiui, kun. K. Širvaičiui, išleistuvakarienę.

K. ir M. Cicėnai

Apsidairius

Visa litvomanija užimponuota klausimu, ar rusai Vilnių atiduos Lietuvai. Daugelis karštesnių patrijotų jau yra gatavi ir ištraukti po stikliuką sulaukus gerą žinią. Tiktai už kieno sveikatą? ar už rusų ar už vokiečių? Geriausia ir tinkamiausia, jeigu reikėtų, tai už patį Vilnių.

Teko užsukti nedėlioje ir į Lietuvių Svetainę. Diskusuotas Vilniaus klausimas. Vienas man keistas dalykas, parengimas Vilniaus Vadavimo komiteto vardu, o anglų spaudoje skamba Tautinės Tarybos. Kodėl? Daugiausia prie šio dalyko dirbo Alekas Banys V.V.K. pirmininkas, bet plačioje spaudoje Tautinės Tarybos marškiniais apvilktas. Antraip, negalima kaltinti ir tarybininkų. Ir jie savo numylėtą turi retkarčiais pareklamuoti. Ar vietoje ar nevietoje.

Šį sekmadienį šv. Jurgio parapijos svetainėje įvyksta gražus vakaras; bus suvaidinta nauja komedija "Mirta Činčeberaitė."

Komedija juokinga. Iš lošėjų pusės irgi patys geriausi. Menininkų grupės geriausi aktoriai ir aktorės. Tokiu budu rudeninis sezonas bus tinkamai pradėtas per L.R.K.S.A. 142-rą kuopą. Girdėjau, kad bus ir kitų pamarginimų. Beje po teatro bus ir šokiai. Įžanga paprasta. Mažytė. Apsilankyti verta.

Naujoje parapijoje Moterų Sąjungos 36-ta kuopa nedėlios vakare ruošia smagią vakarienę naujų narių priėmimui. Į bankietą užkviečiami visi ir visos. Už pusrubliuką galima bus pasivalgyti, pasišokti ir pasikalbėti. Gera proga.

Teko permesti akis per Clevelando miesto aukštesnių mokyklų futbolo lošėjų sąstatus. Lietuviškų vardų net mirga. Štai paimkime Cathedral Latin mokyklos futbolo tymą, kur randasi Edvardas Prokopas, Vladas Prokopas, Julius Šukys, Al. Bindokas, Albertas Vėgas ir Povilas Vitonis. Komanda beveik iš vienų lietuvių. Valio! Jaunuoliai. Malonu skaityti, bet da maloniau žiurėti kaip lošia. Žiurėk ir gerėkis.

Pupos Žinutės

Šią savaitę Clevelande svečiavosi iš Detroito Juozas ir Biruta Pyragiai. Svečiai pribuvo čia aplankė p-nios Pyragienės tėvyškę Alliance, O. ir giminaitį p. Čerauką Ashtabuloje. Čia Clevelande svečiai viešėjo pas p-nios Pyragienės tetas ir dėdes, Glugodus ir Šimkunus. Aplankė ir vietinį biznierių p. Kubilių.

Šį sekmadienį p. Šimkunų šeimoje atitinka du gimtadieniai — tėvo ir sunaus. Kaip kievieną metą ši diena svetingai minima visų giminių. Minėjimas ir puota įvyks tėvo Šimkuno ukėje. Sveikinu ir aš. Beje kaip tėvas taip ir sunus įrengdinėja sau po naują namą. Gražios lenktynės gali buti ir gražiu pavyzdžiu.

L.R.K.S.A. 142 kuopa rengia vakarą su komedijomis. Juokų netruks. Užtikrinu. Neužmirškite šio sekmadienio vakaro šv. Jurgio svetainėje.

Rublinės į Darželio kasa jau plaukia. 10 metų paminėjimo banketas matosi bus didelis. Ar jau nusipirkote bilietus? Nelaukite paskutinių dienų. Bus pervėlu.

Žirnio Krislai

Gailą, kad Lietuvos užsienių ministeris Urbšys ir gen. Raštikis apsilenkė su vietiniais lietuviais politikais važiuodami į Maskvą. Šie žmonės visus dalykus turi kaip ant delno. Kad toks sumanumas neišgaructų, tai nupliekė rezoliuciją ant kokių išlygų Lietuva gali taikintis su rusiška meška. Tai ir drasumas nekurių vyrų gyvenant Dėdės Samo rumuose.

Amerika da nekariauja, o jaus viskas brangsta. Ypatingai vilnoniai. Maistą jau ta liga užponavojo, bet pas Joną Brazį da tos pačios prekės. Bet ar ilgai? Aš nelauksiu.

Beje, kur dingo Tautinė Taryba su rezoliucijomis ir 10 punktų?

Su šiuo pasilieku jusų korespondentė, kuriai nuostabu, kad taip daug atsiranda iš Lietuvos atvažiavusių pamokytų žmonių, kurie iki šiol nežino skirtumo tarp Lietuvos tautininkų ir Amerikos tautininkų. Paskaitykite konstitucijas, jeigu pasiseks kur pagriebti Amerikos tautininkų.

Elžė

KULTURINIO DARŽELIO BANKETUS

Kulturinio Darželio Sąjungos Banketas lapkričio 5 d. Jau dešimts metų kaip gyvuoja Lietuvių Kulturinio Kulturinio Darželio Sąjunga. Nors mus skaito kaipo vieną iš mažiausių tautų, bet darželio darbe lietuviai stovi pirmoj vietoj. Lietuviai buvo pirmutiniai pabaigę savo darželį ir butų apsileidimas jei tinkamai nebutų apvaikščiota dešimts metų sukaktuvės. Taigi lapkričio 5 d., šv. Jurgio parapijos svetainėje įvyks didelis banketas su šokiais. Bus taip pat ir gėrimų. Visi Clevelando ir apylinkės lietuviai yra užkviečiami. Prašoma įsigyti bilietus iš kalno, nes prie durų nebus parduodami joki bilietai. Banketas prasidės 7 val. vak. Bus tiktais du kalbėtojai. Tai naujanybė lietuvių rengiamame bankete. Bilietai parduodami per sąjungos atstovus ir atstoves. Taipogi pas Oną Pangonis, 1076 E. 78 St., banketo rengimo komisijos raštininkę.

A. Urbsaitis
BARBER SHOP
7013 SUPERIOR AVE.

Rudeninis Išpardavimas

NUPIGINTA KAINA NU 10 IKI 40 NUOŠIMČIŲ
PIRK DABAR NES NETRUKUS ŽYMIAI PAKILS KAINA

$12.50—šešioms pamainoms sviesos Lempa	$4.9
$14.00—riešuto medžio rašomas stalas	$9.95
$17.50—Nachman Innerspring matrasai	$9.7
$27.50—Lan Eglio medžio skrynia	$19.7
$37.50—Studijai sėdynė su atramom	$25.00
$89.00—3 kavab. Riešuto medžio Setas	$59.0
$98.00—Kroehler svečių kamb. Setas	$69.0
$59.00—5 Pc. Crome Brk. Setas	$39.00
$89.00—Apex skalbimui mašina	$58.85
1940—Grand gazo Pečius Enameliuotas	$49.9

Išmainyk senus rakandus ant Naujų—mes atsikaitom aukšta kainą už senus.

Fleming Furniture
Lengvais Išmokėjimais 7411 ST. CLAIR AVE. Atdara Vakarais

NORĖDAMI PIRKTI ARBA PARDUOTI NAMĄ

Kreipkitės pas mus, mes parduodam pigiai, greitai ir gerai. Nes mes turime pardavimui daugybę įvairiausių namų po visą Clevelando miestą ir ir apylinkės miestelius.

Taip pat apdraudžiam nuo ugnies ir kitų nelaimių namus, namų baldus, krautuves, automobilius ir kitokį turtą.

KASPERAS OBELIENIS
LAISNIUOTAS REAL ESTATE
IR INSURANCE AGENTAS
1266 E. 71st St. - HEnd. 8726 - Cleveland, Ohio

Formal Cleaners, Inc.
1194 East 79th St.
Phone HEnd. 3050

Taisome, valome ir prosijame vyriškas ir moteriškas įvairius drabužius. Gražiausiai įdedame pamušalus. Per dirbame net ir į kitą stailą. Padarome nešiotus drabužiusius kaip naujus.

Juozas Bindokas ir Sunai, savin.

NORI BUTI SVEIKAS ---
tai visados valgyk lietuvišką juodą
ST. CLAIR BAKERY
KEPTĄ DUONĄ

Mes kepame tikrą Lietuvišką Juodą Ruginę ir Skanią Baltą Kvietinę duoną ir vikios rūšies pyragaičius. Kviečiame pabandyti musų keptą duoną, o jos skonis patikrins jos vertę. Reikalaukite musų keptos duonos ir musų keptų pyragaičių krautuvėse, kuriose perkate sau kasdieninį mtistą. Jei kam nepatogu gauti krautuvėse, pristatome į namus.

ST. CLAIR BAKERY
K. OBELIENIS IR SUNAI SAVININKAI
KEPYKLA IR KRAUTUVĖ
6212 SUPERIOR AVENUE
Krautuvė 6926 Superior Avenue
HEnderson 6716 Cleveland, Ohio

"MIRTA CINCEBERAITE"

Trijų Veiksmų Komedija
SCNOJE STATO

L.R.K.S.A. 142-ra Kuopa

Spalio-October 15d., 1939

ŠV. JURGIO PARAPIJOS SVETAINĖJE

Pradžia 6:30 vak. — Įžanga 35c — Šokiams 25c

DALYVIAI:

STASYS	Al. Vanagas
ONA, jo motina	Paulė Glugodienė
JJURGIS, jo tėvas	Pranas Sutkus
MARYTĖ, duktė	Marijona Šarkiutė
GENE, tarnaitė	Petronė Urbšaitė
MIRTA ČINČEBERAITĖ	Kostas Savickas
STUDENTAS	Kostas Savickas
STASIO SUŽIEDUOTINĖ	Adelė Alekniutė

DAINUOS Stasė Maloniutė ir Aldona Garkauskaitė
Kanklėmis akompanuos Denė Kurienė
Kalbės kleb. kun. V. G. Vilkutaisis ir kun. B. Bartis
Programo vedėjas adv. P. V. Chesnulis
Kviečia visus rengimo KOMISIJA